Đã xử lý phim và in lại tại Trung tâm lưu trữ Quốc gia I, số 5 Pétrus Ký (07-74) Cảng hoạch chiếu bảng chữ Khổ sách Xưa Quan Văn Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 1500 MỖI SỐ : 0$02 NGÀY THỨ BẢY 9 MARS 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 1041 80

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Từ buổi trưa	Từ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Một điều thiết-yếu về sự vệ-sinh

Sự vệ sinh cần cho người ta thế nào, và cái phương-pháp vệ-sinh những thế nào, trong tờ báo này đã có bàn đi nói lại nhiều lần; tưởng phàm là người đã có một chút tri-thức thông-thường không ai còn lạ gì mà không biết lấy vệ-sinh làm trọng, không biết cẩn thận về sự vệ sinh, để mong giữ lấy cái thân thể kiện cường mà chữa nổi cái tinh-thần mạnh-mẽ, cái chí nghiệp trong đời. mình không đến nỗi vì yếu đau mà truỵ-lạc, cái công việc trong đời mình không đến nỗi vì bệnh-hoạn mà dở-dang. trước là ích cho thân mình, cho nhà mình, sau là ích cho nước mình, cho xã hội mình, sau nữa là ích cả cho đến nòi giống mình truyền được cái giống mạnh mà trở nên cường-cường hồn-hình.

Song, có một điều lạ là xét ra người mình càng biết vệ-sinh nhiều, càng giữ vệ-sinh ấm mà hình như sức yếu cũng không thấy mạnh hơn chút nào, thọ-mệnh cũng không thấy dài hơn chút nào, mà những bệnh tật gớm ghê lại cứ thấy một ngày một nhiều thêm, mười người thì đến năm sáu người, đàn ông là lao phổi ung gan, đàn bà là khí hư huyết bạch. Những kẻ lao-động vất-vả, ăn ở lam-lũ, không có tiền của mà giữ vệ-sinh được, đã chẳng nói làm chi, mà chính những người giàu có phong-lưu, lại càng có nhiều người yếu-ớt gầy còm, chẳng chứng nọ thì tật kia, quanh năm chỉ những đón thầy thuốc, đi nhà thương, nào uống thuốc cẩm, nào tiêm thuốc bổ, cũng chẳng thấy khỏe mạnh gì hơn những kẻ vai mang dẫu đội, rau cháo qua ngày. Những người ở chốn thôn-giã quê mùa, mù-mịt tối-tăm, chẳng biết thế nào là vệ-sinh thế nào là không-khí, lại chưa từng được nghe cái ngôn-luận của các nhà sinh-lý-học, mà cũng từng được trông thấy cách ăn ở sạch-sẽ tinh-tế của người văn-minh, thì cũng chẳng kể làm gì mà chính những người ở chốn thành-thị khai-thông, tai nghe chín những lý-thuyết vệ-sinh, mắt trông rõ những cách thức vệ-sinh, chẳng những nghe thấy trông thấy, mà bề chước thực-hành hẳn nữa, nhà ở thì cực cao cực rộng, quần áo thì cực sạch cực sang, ăn thì cơm lấy, uống thì nước lọc, đồ bổ dưỡng không còn thiếu một thứ, cách tự-phụng không còn kể đồng tiền, mùa rét cũng sưởi lò, mùa nực cũng hứng gió, biết vệ-sinh như thế, cẩn-thận vệ-sinh như thế, mà cũng kể chứng này, người tật nọ, thường lại càng hay đau, hay yếu, hay cảm, hay mệt, gầy ốm hơn người nhà quê nhiều.

Vậy thì là cớ làm sao? Có lẽ biết vệ-sinh lắm, cẩn thận vệ-sinh lắm cũng không ích gì ư? Không không có ích, biết vệ-sinh, cẩn thận vệ-sinh vẫn là có ích, nhưng phải biết rằng trong những phương-pháp vệ-sinh có một điều thiết-yếu nhất là thanh-tâm quả-dục; chẳng những đạo dưỡng-sinh của thánh-hiền ta dạy trước, lấy giới tửu sắc, cấm dâm tùng, tinh tư-lự là cái linh-đan thứ nhất khước-lão duyên-niên; mà nói ngay những phương pháp về vệ-sinh học đời nay thì cũng lấy cư xử có tiết, ăn ngủ có thường là cái phương pháp giữ được sức khỏe hơn cả. Nếu chỉ cẩn-chút về những điều tiểu-tiết, mà tiêu sắc vẫn không bớt được, dâm tùng vẫn không chừa được, tư-lự thì quá độ, cư-xử ăn ngủ đều mất cả mực thường, thì còn vệ-sinh gì cho lại được. Vệ sinh mà cứ ngày tính cách ăn lường nói gạt, đến tìm mưu lấy của lấy người, vệ sinh mà cứ suốt đêm ca-quán đỗ-trường, dẫy thang trà-lầu tửu-quán, vệ-sinh mà ngày nào cũng lăn lóc vào lá bạc quân bài, mải miết với rượu nồng đề béo, vệ sinh mà tối nào cũng một vài mê khoác cảnh, hoặc năm bảy ả quỳnh-tương, thì bùa riu phạt tính nào cho bằng, trắm-độc tàng thân nào cho bằng, gầm nhà ở phong quang thoáng khí mà làm chi, nước uống hết vi-trùng độc-khí mà làm chi, ăn lắm đồ bổ dưỡng mà làm chi, mặc đủ đồ tế-nhuyễn mà làm chi, cho đến tập thể-thao, hứng gió bể nữa mà làm chi! Vệ-sinh như thế là vệ-sinh một cách xa-xỉ chơi, vệ-sinh một cách làm sang làm bộ, chứ không phải vệ sinh cần lấy có thực-ích cho thân mình khang-cường, giống mình tráng kiện vậy.

Nay muốn vệ-sinh cho được có thực ích cho thân mình khang-cường, giống mình tráng kiện, thì ngoài những phương-pháp vệ-sinh về hình-thức nên giữ gìn sẵn-sóc đã đành, còn thứ nhất là cái phương pháp vệ-sinh về tinh-thần càng nên cần trọng lắm; tửu-sắc nên bớt, dâm tùng nên chừa, tư-lự không nên quá độ, mà cư-xử ăn ngủ không nên mất mực thường, đó là cái yếu-quyết trường-sinh vô-bệnh của các đấng hiền-triết đông tây xưa nay đã từng có hiệu-nghiệm hẳn-hoi. Ai biết vệ-sinh, ai cẩn thận vệ-sinh, xin phải biết và phải cẩn-thận nhất về cái điều thiết-yếu ấy vậy.

T.

Kuôcq ngu'w mo'iq

ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, đ viết y, q viết k

Na'm gâuq :

sa'cq, huyềnf, na'ngj, hỏiz, ngaw
q f j z w

Tin thêq-gio'iq

Một việc đình công ở Nhật

Người làm xe điện của thành Yokohama đình công nhiều lắm. Họ yêu-cầu lại cho những người bị đuổi trước vào làm.

Việc đình công đã lan đến người làm xe ô-tô hàng. Có những người chủ-nguyện về hội thiếu-niên làm việc thế cho bọn đình công.

Sau cùng có tin rằng việc đình công đã điều đình xong.

Cuộc bay của phi-công Costes định hoãn

Quan Tổng-trưởng hộ hàng không nước Pháp có truyền bố rằng tạm sẵn đặt cuộc bay to Vậy cuộc bay của phi-công Costes hoãn không định đến bao giờ. Khi nào sửa nhà chuyên môn xét rất cẩn-thận trình dự định có cho rằng nên thì thôi, mới sẽ đặt cuộc bay đường dài.

Một ông nghị-viên Nhật-bản bị hành thích

Ông Sejiro Yamato, nghị-viên về đảng bình-dân bị đâm chết ngày hôm 5 mars. Người giết ông, là một người về đảng bảo thủ, tên là Kuroda. Người ấy đến yêu-cầu ông phải từ chức, và trách ông theo về đảng quốc-tế. Ông không chịu từ chức, Kuroda bèn đâm cho ông một nhát dao, trúng vào phổi rồi tự đến trình với sở cảnh sát.

A R I P.

Việc Trung-hoa

Ngày 5 Mars 1929

Việc tòa án ở Thượng-hải

Thượng hải — M Hamondiau, là vị lãnh sự nhất trong lịch sử đường, và đại-biểu tại tòa án Trung-hoa, phản đối kịch liệt các phương-pháp của tòa án, có nói ra rằng các luật lệ mới đã truyền bố, tuy rằng việc tư pháp đã cải lương, song các quan văn võ Trung-hoa vẫn lợi dụng tòa án Tamyong-hải, để các mục đích riêng của mình, và cố ý bách các quan trấn-phán cho những kẻ bị bắt quả-tang là không có tội.

Một đường hàng không từ Thượng hải đến Nam-kinh

Thượng-hải. — Hội Hàng-không ở Vũ-hán mới cho bay thử từ Mánkhẩu đến Bắc-kinh, để dọ bị việc lồ-chức một đường hàng không nối hai tỉnh. Đến cuối tháng Mai, sẽ khánh thành đường hàng không từ Thượng-hải đến Nam-kinh Sẽ dùng tàu bay đặt mua ở Mỹ.

Việc điều-đình Trung-Nhật

Thượng-hải. — Vương-chiah-Bình đã truyền bố như sau này: Về việc xây ở Tô-Sơn-phủ, chúng tôi yêu cầu những khoản rất nhẹ, vì chúng tôi không thể chượng bộ được lắm.

M. Yoshizawa, sứ thần Nhật-bản ở Trung-hoa bị quan tuần-tướng Nhật bảo được không hành-động được. Nếu Nhật-bản có hòa hiếu hơn, thì mới lại đặt cuộc điều đình được.

Hội bài Nhật

Thượng-hải. — Lịnh cảnh sát của tô-giới quốc-tế ngăn cấm một hội bài Nhật họp hội-đồng ở một nhà khách gần ở tô-giới. Các báo Trung-hoa có đăng các lời phản đối kịch liệt. Sau hội họp hội-đồng ở phòng thương-mại Trung-hoa.

Số quan thuế thu nhập

Thượng-hải. — Số quan thuế thu nhập về tháng Janvier, và tháng Février được hơn 2.000.000 lạng. Số quan thuế thu nhập lăng lên, là bởi vì số hàng hóa mua để chở lại tăng lên nhiều, và ngạch quan thuế tăng lên từ ngày 1er Février.

Việc nước Nhật-bản không tuyên bố gì về cái thái độ của nước ấy đối với việc bồi đoái, người ta cho là một việc rất quan trọng. Hiện nay tiền viên của Nhật hạ giá nhiều, nên sẽ hàng xuất cảng giảm đi rất nhiều.

Tin về quan đại sứ de Martel

Thượng - hải. — Quan đại-sứ de Martel, về quan thống-đốc Blanchard de la Brosse khởi hành ở Thượng-hải ngày thứ năm đáp tàu *Marne* đến Nam-kinh để điều đình.

Nam-kinh với Hồ-nam

Bắc-kinh. — Vì việc đình đuổ. Lê-đình-Bình, nên trên Dương-tử-giang có nhiều quân lính đi lại. Người ta lo rằng mối Nam-kinh và Hồ-nam sẽ đánh nhau.

Ông Avenol với Tôn-văn

Bắc kinh. — M. Avenol tổng thư ký hội Vạn-quốc khởi hành ở Bắc-kinh đi Phụng-thiên, ông lưu ở đấy ba ngày, rồi sẽ đi Nhật-bản. Các quan chức ở Bắc-kinh có đặt nhà ăn tiệc nghênh tiếp ông. Ông có đến thăm lăng Tôn-văn. Nhân dịp ấy ông có nói Tôn-đốc-Tiên là tổ chánh-phủ công hòa Trung-hoa cũng là một hội viên của hội ấy thứ XX. Ông khuyên họa sinh nên lo về trong-lai của nước mình, và khuyên nên hết sức hiệp tác với hội Vạn-quốc.

Số tơ xuất cảng

Thượng-hải. — Số tơ xuất cảng qua cửa hề Thượng-hải trong tuần lễ mới rồi là 488 balles gởi đi Âu-châu, 21 balles gởi đi Á-châu và Pai-châu và 506 balles gởi đi Mỹ-châu, cộng là 1.015 balles.

Việc đề chế tàu của Nhật

Đông - kinh. — Tay Tướng-giới-Tạnh đã truyền-rằng, song người Trung-hoa vẫn đề chế các tàu của Nhật. Các nhà buôn Trung-hoa và các công-ty tàu thấy của Anh nhân dịp ấy chiếm lấy các thị-trường lại các thành phố trên Dương tử giang.

A R I P.

NHANF DAMF

Một điều nghi lầm của hai ông giàu mới

Những nơi đô-hội hao giờ cũng vẫn lắm chuyện, hết chuyện hay, đến chuyện dở, hết chuyện đáng khen, đến chuyện đáng chê, chuyện to dọ chuyện kín, không bao giờ hết. Như một thành phố kia, mới đây có xảy ra hai câu chuyện, thoạt nghe ai cũng phì cười, nhưng nếu ai quá nghĩ thì cũng có thể đáng khóc được.

Hai câu chuyện ấy là hai ông trong mấy năm nay sự làm ăn kẻ ông biết may mắn thế nào, hồng nhỉ lên giàu có nhanh vận cả. Trò đời lạ đã hay thì hay đấy đấy, các ông có *miếng*, cái *tiếng* lại đến ngay liền, mỗi ông trước ngày được một cái hàm hàm làm cũng khá cao cao Ăn mừng, ăn mừng to, giết bò giết lợn, làm tiệc làm tùng, trống hát đánh vang, pháo tràng nổ rầy, nào nức luôn trong ba hôm hôm giới, ông đi qua, bà đi lại, ai cũng biết là hai quan hàm mới ấn khao. Trong lúc nhà hai ông đang cùng có cuộc vui, thế nào không hợp mà nên, ấy hai ông đều thấy có sự cảm giận, cho là trong lúc vinh lại có kẻ lăm nhục mình. Số là mỗi nhà trong số hàng mấy trăm đồi trướng sắn các thân bằng cố hữu mừng, một nhà có một bức bốn chữ: *Phân vưu tố điểm*, một nhà cũng có một bức bốn chữ: *Ơn vua giấy vàng*. Được phẩm hàm mà mừng nhau, tân tụng đến thế tưởng cũng hay hay, vậy mà hai ông nghĩ lịch đi thế nào, tức thì nổi giận lôi đình: xé xé rá rách tan tành, rồi cho vào bếp, bén kiếp cho đôi bức trướng vừa phô cái mái đỏ với đời, bỗng nhiên thành hai đống do đen. Lạ thay!

Lạ thật sau hỏi ra mới biết, cái ông có người mừng bức: *Phân vưu tố điểm* ấy, cụ số ngày xưa chuyên ngồi vẽ tranh bán tết, mà cái ông có người mừng bức: *Ơn vua giấy vàng* ấy, cụ số ngày xưa làm thợ mái vậy. Các ông nghĩ đến nghề nhà cho là người mừng có ý xỏ mình, nên tức giận quá, xé tan tất bỏ không tiếc tay.

Ấy câu chuyện là là thế, ai nghe cũng phải phì cười, nhưng ai quá nghĩ cũng có thể đáng khóc được. Có quả thế không nào?

Đáng cười! Cười vì cái tính hai quan lẫn thẩn, thấy nhau có sự mừng tai mừng, nào ai biết được các ông lại lấy cái nghề cũ của nhà làm kiêng.

Đáng khóc! Mình là người đang có quan hệ gì với hai ông mà khóc, mà nói cho phải, dù có quan hệ cũng không biết khóc vì lẽ gì. Thế mà đang khóc, khóc thay cho hai cụ số của hai quan hiện đều đã qua đời. Vì hai cụ số ngày xưa đều gia tư bần bạc, khi đưa vợ con đến ở đó, hai cụ chỉ lấy hai nghề ấy làm sinh nhai; ăn mặc làm của, rồi đều nhỉ nên cơ đồ cả. Cụ giấy mới 5 năm tranh, số hột mỉ gột nên hồ, hai quan hàm mới nhờ có cơ đồ sẵn, tô điểm chấp nối thêm vào mới làm nên giàu có, Đến ngày nay hai quan đã bỏ cái nghề ấy cả, nhưng tưởng hai cái nghề ấy đều là cái gốc phát tích của hai quan. Vì chẳng hai nghề ấy cũng không phải là hèn mạt gì, mà sao hai quan lại tự khinh-bỉ, vì cho là khinh bỉ, nên thấy người ta nói đến chữ « tô điểm » và chữ « giấy vàng » mới lấy làm nhục mà xô đi. Mà cho dù có phải là nghề hèn mạt đi nữa, hai quan nhân đã mà làm nên được vẻ vang như ngày nay, thì cái *Lơa* người lại chính là ở tổ đó. Vì lẽ thế mà nên giàu có, người ta vẫn lấy làm một cái gương tốt cho con nhà nghiệp. Vậy ta tưởng sự vẻ vang của hai quan ngày nay hoặc có do ở cái ngỗ ngách kín đáo gì thì không kể, nhưng cứ lấy bỉ ngoài mà nói, do hai nghề ấy mà làm nên, thì thực là chính đáng lắm. Nay hai quan lại lấy nghề xưa làm khinh bỉ, không muốn nhắc đến nữa, tưởng hai cụ ở dưới suối vàng có thiêng sẽ phải ứa ra hai hàng lệ, vì nỗi hai ông con « quan lớn » ngày nay, không muốn nhận hai ông bố « thợ nghèo » ngày xưa nữa vậy.

Bỉ-Ác.

Một hội khai các mỏ đá ở Đông dương

Ở Pháp mới lập một hội, chuyên việc khai các mỏ đá ở Đông dương; nhất là ở Nam-kỳ và ở Cao-miên. việt lấy đá và việc chở đá, sẽ dùng các máy tối tân. Hội ấy có công-ty *Société Financière d'indochine*, công-ty *Etablissements Brossard et Mopin* cùng MM. Oatrey, Gammont, Simoni, Maspéro, Gazeanxve và Labbé.

Việc chính biến ở Mexique

Bọn khởi nghịch chạy trốn

Ở Anh có tin rằng người đứng đầu bọn khởi nghịch là tướng A, xin đã bỏ Vera Cruz mà đi. Người ta nói ông trốn qua đường bể.

Chánh phủ tuyên bố rằng bọn khởi nghịch bị thất bại. Ở nhiều thành lớn nhân dân rất sợ hãi. Nghe đâu quân của chánh-phủ đã đánh lại được Orizaba, Cordova, và Jalapa.

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CCXXIV

Vua Nhân-tôn đọc sách Trinh-quán chính-yếu. (sách chép chính sự của vua Thái-tôn nhà Đường) bảo quần-thần rằng : « Sách này có ích cho nhà nước rất nhiều. nên dịch ra tiếng Mông-cổ, rồi phiên khắc ban bố, cho người nước đều đọc ». Lại có người đăng bộ sinh Đại-học đề-lãm nghĩa (cũng ôn Cổ-âu-Sức-Tá đời Nam-Tống) Vua bảo đình-thần rằng : « Sách này nghĩa lý rất tinh, làm việc đời chỉ một quyển sách này là đủ ». Bèn sai Vương-Ưbs nhặt những đoạn thiết yếu dịch ra tiếng Mông-cổ, rồi khắc in và ban cho quần thần.

Lý-Mạnh đăng sớ nói : « Tiền tương là gốc của nhà nước, đời vua Tuấn-tổ, lượng số tiền vào để định số tiền ra, thường thường đề dật, cho kho đụng đầy rẫy. Bây giờ việc thổ mộc công tác nhiều quá, của dùng không đủ, lại phải lấy thêm của dân. Vậy từ nay những việc không cần gấp, nên đình bỏ hết » Vua Nhân-tôn nghe theo.

Vua Nhân-tôn rất trọng nghề nông, và rất thương dân làm ruộng, thường bảo đình thần rằng : « Dân làm ruộng rất là cần kiệm, triều-đình nên để ý phù trợ rất mới được » Bèn xuống chiếu cấm các hoàng-thân và trăm quan, đương mùa làm ruộng không được đi săn bắn, nhân lại đến việc làm ruộng.

Vua Nhân-tôn bảo đình-thần rằng : « Người Hồi-Hồi thường đem chân bàn bán cho quan, mà người ngoại trị giá đến mấy trăm lạng bạc. Trẫm nghĩ rằng vật ấy có gì là bán, chỉ có người hiền mới thật đáng bán, người hiền đáng thì trăm họ được yên vui, nhà nước được giàu mạnh, thật là bán lớn chung của thiên hạ ».

Quan Ngự-sử trung-thừa là Hề thiên-Đạt dâng sớ xin bãy việc : một là nếu danh tước, hai là bớt phú phí, ba là nên rẽ bớn sạnh, bốn là đáng người lâu, năm là cẩm việc làm ruộng, sáu là nhẹ sưu thuế, bảy là chuộng việc học. Vua Nhân-tôn rất lấy làm phải, giao tờ sớ xuống tôn Trung-thư để thi hành.

Vua Nhân-tôn thấy giới nắng lâu, mùa màng hư hỏng, trong lòng rất lấy làm lo. Bèn ăn chay ba ngày, rồi nửa đêm lập đàn mật-đảo ở trong cung, vua khấn lậy rồi quỳ ở trước đàn lâu đến một trống canh, lại sai quan chia nhau đi đảo vũ ở các đền, ngày hôm sau mưa xuống như trút, bèn xuống chiếu thuế ruộng năm ấy mười phần giảm ba.

Trung-thư tả-thừa đăng sớ nói : Mấy năm nay mùa màng hư-hỏng, đương mùa-sinh rất khó khăn, trộm giặc dấy từ tung, nếu không trừng trị ở o nghiêm, sự nắng rỡ, đến nỗi lây lan, dân lành chịu hại thật là đữ. Triều-đình nên sai quan đi tuần các tỉnh, cùng các quan sở tại bàn định phương pháp dẹp giặc, lấy sách thưởng phạt cho nghiêm-minh ». Vua đọc sớ rất lấy làm phải, bèn với bảo quần thần rằng : « Dẹp giặc yên dân, là việc rất hệ trọng cần kíp, các người nên bàn định cho thỏa đáng rồi cải người đi ngay ».

Vua Nhân-tôn cất Lý-Mạnh làm hữu thừa tướng, Mạnh tâu với vua rằng : « Quyền binh rất lớn của nhân-quân, không gì hằng thưởng với phạt, thưởng một người thiện mà thiên hạ đều đua làm thiện, phạt một người ác mà thiên hạ đều tránh tội ác. Nếu thưởng không đáng công, phạt không đáng tội, thì còn làm việc chính trị thế nào được nữa ». Vua khen phải. Mạnh lại nói : « Sang hôm có phân biệt, thì chỉ dân mới hòa có tiết tháo, thì thiên hạ mới biết chăm; xin Bệ-hạ để ý

hạn chế » Vua đều nghe theo. Mạnh là người sẵn thận liêm khiết, ở chính phủ, bề ích rất nhiều, mà trong lòng vẫn áy náy, vẫn cho mình là làm không hết bổn phận, thường xin hãy chức để nhường cho kẻ đành biết trong thiên hạ, vua không nghe mà nói : « Trẫm ở ngôi, thì người phải ở tên Trung-thư. trẫm với người cùng thấy chung với nhau ». Rồi lại phong thêm cho Mạnh là Tên-quốc công, khi Mạnh vào ra mắt, vua tất cho ngồi, thường gọi tên tự mà không gọi tên

Vua Nhân-tôn rất chuộng Nho giáo, thường bảo quần thần rằng : « Bởi Không tử đạo đức phẩm hạnh, học vấn tài lược thật đáng là thầy các đế vương muôn đời. Bên triều nhờ có Hứa-Hành, Nho học mới thịnh Hành thật có công lớn với Nho giáo và với học giả đời sau » Bèn sai làm Sùng-văn-các ở bên Quốc-tử giám và cho Hứa-Hành phải hưởng ở miếu đức Khổng-tử.

Lý-Mạnh xin mở khoa sử để kén nhân tài, vua Nhân-tôn nghe theo, bèn xuống chiếu, đến tháng tám niên hiệu Hoằng-khánh năm thứ ba, các quận huyện sắc những người học hạnh thuần chính, làm danh sinh đệ vì khinh, đến tháng hai năm sau, hội thi ở kinh sư, ai trúng tuyển, thì vào thi đình. Vua bảo đình thần rằng : « Lòng vua nguyện cầu trẫm, chỉ muốn cho trăm họ yên vui, để dựng nghiệp thái bình, nhưng muốn đạt cái mục-đích ấy, thì phải nhờ nhân tài mới được, vì thế trẫm mới mở khoa thi để kén nhân tài, mong lấy được kẻ chân nho thì việc chính trị mới ngày thêm hay được »

Kinh-sư rộng to, mưa mùa hư hỏng, nhân dân bị tật dịch rất nhiều. Vua Nhân-tôn rất tỏ ý to sự, bảo đình thần rằng : « Gió lâu không mưa, thời tiết trái, mùa màng bông, tật dịch lại gớm ghê, đó đều là tội tại trẫm, chớ trăm họ có tội gì, mà giới phạt xống đến thế. Vậy cho người nên xét những sự nhầm lỗi của trẫm, rồi bảo thật cho trẫm, trẫm xét thực lòng sửa đổi. Các người cũng nên xét mình, phải cẩn mẫn, phải liêm khiết, để giúp trẫm và làm cho trăm họ yên vui ».

Vua Nhân-tôn rất hâm mộ sử, bảo đình thần rằng : « Sách Tự-trị-thông-giám của Tư-mã-Quang, chép việc thịnh suy trị loạn đời trước, rất là kỹ càng ». Bèn sai Tập-hiền viện đính ra chữ Mông-cổ, ban cấp cho quan.

Vua Nhân-tôn vời thi các công sĩ ở điện-đình, cho bọn Hồ-đồ-Cấp-Nhi và Trương-khôi Nham đỗ tiến sĩ xuất thân, và ban yến ở Hàn-lâm-viện.

Vua Nhân-tôn bảo quan hữu-thừa-tướng là Hoa-Tân rằng : « Trẫm thường xét kỹ các người thường không tuân hành do chỉ của trẫm, và đến sở đi-huấn của tổ tiên, pháp lệnh của triều-đình, các người cũng không nói giữ. Nay pháp luật là để biện trên dưới, định chỉ dân, từ đời xưa đến đời nay, không bao giờ pháp luật không định mà trong nước được hưởng phúc trị an. Trẫm nối sơ nghiệp của tổ tôn, cốt để yên nuôi dân lành, cho mà nếu đều được yên vui sung sướng. nếu ai làm sai pháp luật của tổ tên, làm tổn hại nhân dân, trẫm tất chiếu tội trừng trị. Các người đừng ỷ mình là thân quí sự rằng sau lại có lúc phàn nàn ».

(Còn nữa) Tiền-Mai

VA'N UYÊNZ

Sắp tết

Tháng chạp xem chừng sắp hết đây.
Ta ngồi dự định tết năm nay.
Cũng thư khai bát trên triều địa,
Cũng rượu vân khoái suốt tháng ngày.
Cũng thuốc sẵn đầu mới tên miệng,
Cũng chè chén khiến rất luôn tay.
Gặp ai ta sẽ mừng năm mới.
Năm mới ta mừng vạn sự may.

Tết

Ý lẫn xưa kia phải đã dày,
Nên còn dự được tết năm nay.
Câu thơ vịnh cảnh ngâm rồi họa,
Chén rượu mừng xuân tỉnh lại say.
Vai sum thấy-triền hương thơm nức
Một lò trầm-ấy khói hơi bay.
Ước gì năm ấy sang năm khác,
Ta vẫn phong lưu mãi tuế nhy.

Đón xuân

Kìa chị Tên-xuân đã tới mà,
Ta ra ngoài ngõ đón xuân ta.
Nước nhà xin được hơn năm ngoái,
Cho bỏ công trình đến trước ra!

Tiễn Táo-quân

Tôi tiễn ông lên đến tận giời,
Sinh ông vườn hỏi bố nhà tôi.
Hỏi giai trang hiếu bao nhiêu kẻ?
Hỏi gái tình chuyên đó mấy người?
Hỏi nước An-nam rồi có khá?
Hỏi hồi Hồng-lạc tiến hay thôi?
Hỏi xong xin gửi ngay thư xuống,
Cho tôi ngoan con mọi khách nhỏi.

Nam-bát Nguyễn-Đức-Vỹ

Ngông

Tôi nghĩ thằng tôi cũng đã ngông,
Ấu chơi như phá nói như rồng.
Nghề-văn mới ngoài đôi mươi tuổi,
Nguyệt-bổng còn vơ bốn chục đồng.
Cũng muốn ghi danh cùng vũ trụ.
Còn để lẹn với non sông.
Nghĩ tôi mà ngán cho tôi nhỉ?
Suốt tháng đi lăm suất tháng không.

Minh-son Nguyễn-Đức-Chiêu

Đại-biểu của Hoa-kiều ở Đông-dương

với việc điều đình Pháp Hoa

Thượng-hải. — *Các báo Trung-hoa có đăng mọi lời tuyên bố của bốn người đại biểu của quốc dân đảng ở Đông-dương, là Liang Tso-Ming, Li ki Yao, Siao kuang-Ze và Zi-yu Kuin và bình phẩm đủ đột vì các lời ấy.*

Bốn người ấy có nói việc buôn bán ở Đông-dương phần nhiều ở trong tay người Trung-hoa, trừ ra ti nhiều kiều buôn người quốc cảm các nhà buôn to đều là người Trung-hoa cả, dù người Pháp có mở nhiều trường học để truyền bá việc học, song cũng có 400 trường học Trung-hoa dạy học bằng sách vở, và đó đông ở Trung-hoa đem sang, các công ty tàu thủy xe điện phần nhiều là ở trong tay người Trung-hoa.

Người Trung-hoa lại có tổ chức ở Đông-dương 9 sở Quốc dân đảng, cả thảy có 9.000 hội viên. Vì vậy các đại biểu ấy về Trung-hoa trình bày với chánh phủ Nam-kinh về tình thế bất bình đẳng ấy, và yêu cầu sửa đổi các khoản trong giao-ước của Trung-hoa với Đông-dương cho được lợi hơn.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	18 độ
15 giờ	23 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 8 Mars 1929, giá bạc 4 kho Nhà nước định là 12 f. 49.

Thời giá quốc trái

Ngày 5 Mars 1929			
3 %	hoãn dần	76	00
3 %	hoãn dần	95	40
4 %	vĩnh viễn	1917	85 45
4 %	»	1918	85 15
6 %	»	1920	101 85
5 %	hoãn dần	1920	117 1.20
4 %	»	1925	120 1.20
Ngày 7 Mars 1929			
3 %	vĩnh-viễn	71 f. 80	
5 %	1915-1916	97 f. 30	

Tin tàu. — Tàu *André Lebon* đến ngày 19 Mars ở Sa-gon sẽ chạy sang Pháp. Tàu ấy sẽ mang thư của tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy vào Saigon ngày 14 Mars.

Tàu *Song bo* đến nhày chủ-nhật 10 mars hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hồng-kông. Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ bảy 9 mars.

Hãng tàu biển Messageris Maritimes ở Haiphong bá-cáo rằng tàu *Général Metzinger* chữa xong thì sẽ đợi tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy ngày 28 mars vào tới nơi Saigon sẽ khởi-hành.

Tàu *Claude Chappe* mang thư ở Pháp do tàu Porthos chở sang đã từ Saigon chạy đi Qui-nhơn, Tourane và Haiphong lúc 23 giờ 30 lúc 6 mars

Điện tín của quan Toàn-quyền và quan quyền Tổng-đốc Estrope — Nhân dịp quan quyền Tổng-đốc Estrope ở Nam-kỳ bàn giao công việc cho quan Tổng-đốc Krautheimer, quan Toàn-quyền có gửi cho M. Estrope bức điện tín sau này.

Nhân khi ngài sắp bàn giao cho quan Tổng-đốc thực thụ, ở xứ Nam-kỳ mừng ngài đã hoàn được các đức tính khinh nhẹ ngài trong khi giữ trọng trách ở Nam-kỳ và những đức tính ấy vẫn xưa nay tôi đã được rõ rồi. Tôi xin nhân cơ ngài bất kỳ về dịp nào đã góp ôi một cách rất sáng suốt.

Quan toàn-trị Estrope có phúc đáp như sau này :

Tôi rất lấy làm cảm động về bức điện tín của quan lớn. Tôi được xứng đáng với tấm lòng tin cậy của quan lớn tôi rất lấy làm vui lòng. Vậy tôi xin khẩn gửi lời cảm ơn quan lớn và xin quan lớn chiếu tấm lòng tận trung sáng tác của tôi. Tôi sẽ đem tấm lòng ấy mà giúp quan Tổng-đốc thực thụ đối với tôi có tình thân ái đã cũ sau

Ngài ho dư ?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Cao-chế **CHANSAUNG**, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẽ có thứ thuốc chữa khỏi tức-khác bệnh ho, ho gió, ho lao, suyễn vẫn, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư nói về thuốc **SHOP NOFAS**.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH

DƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Phòng khám bệnh

QUAN ĐỐC-TỜ BIOT

60, phố Trống thi số 78, phố Thợ nhuộm Giấy nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà riêng là một. Bệnh nhân muốn ở lâu bình gì, không được, muốn cứu phải mổ-sẻ cần y giúp chác chắn muốn đỡ đẻ dùng cần 1 ấn tiền hay là chữa các bệnh nữ phụ-nhân như hiếm đẻ) hai nhà cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Biot *là thầy thuốc đã kinh nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên môn khoa-cuộc.*

Có buồng riêng từ tử để chữa bệnh, buồng có đặt và máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng ở. Có 3 hạng. Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cả đi.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được. Hàng ngày quan Đốc-tờ đến khám bệnh nghiêm luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt nghiệp ở ở đây luôn.

Khám bệnh hàng ngày là 4 g đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời thăm nhà thăm bệnh đều được xin viết thư.

Ngân hàng đông gì, xin cứ mời đến tại nơi, bất cứ giờ nào.

Ai gửi thư bằng tàu bay nên xem. — Những người gửi thư bằng tàu bay chuyển của phi công Le Brix bữa nọ mà cước hay lại không thanh thì có thể đòi tiền cước tàu bay lại, hạn cho đến 30 jain là cùng.

Quá hạn ấy thì không đòi được nữa và tiền sẽ nhập công quỹ

Vậy người nào chưa xin rồi thì về thì nên nhờ những người mà mình đã gửi thư trước gửi trả lại tài phong bì cho mình để đem trình mà lấy tiền lại.

Tòa án Trung-Trị. — Những việc xử tại phiên tòa án Trung-Trị hồi tháng năm :

Bám xác đầu ở ngoài bãi. — Ngày 8 tháng 2 thầy vườn rồi ở mình đình bắt được tại nhà Nguyễn-văn-Yên ở ngoài bãi một đám xác đầu đo tên Ly gà. Con bọn có nhiều, song cái bắt được có 10 tên mà thôi, còn chạy được cả. Tòa phạt Nguyễn-văn-Yên 20 ngày tù, Nguyễn-thị-Xuân, Nguyễn-Liên, Nguyễn-đức-Thọ, Ng-Mương, Bùi-thị-Chấp, Đào-văn-Cửa, Vũ-Tô, Đinh-văn-Vỹ, Đỗ-thị-Thanh và Đinh-thị-Khoái là con bọn mỗi tên 15 quan.

Bán đồ giả. — Bùn-thị-Bảo làm nghề bán rau, nhà ở số Dân thuộc huyện Hoàn-long (Hà-đông) ngày 27 và 30 tháng giêng tây vừa rồi bán cho hai người tên là Lê-thị-Hoà và Ng-thị-Ngân mấy cái giấy bạc mà rồi đổi là giấy bạc thật. Hai người ấy bèn mua vẽ rồi mới biết là giả, đến lấy đem trả, đòi tiền lại, thì Hoàng-thị-Bảo không nghe. Tòa phạt Hoàng-thị Bảo 2 tháng tù án treo.

Rạp chớp bóng Palace Hanoi đã bắt đầu chớp từ tối hôm qua Mercredi 27 février 1929, bản phim ảnh đặc-biệt, nhan đề : « Người do thái lưu-lạc » (Le Juif errant). Tiếc thay số ghế ít quá nên không đủ cho bạn gì xem chiếu bóng, nhiều qui-khách phải trở về đợi hôm sau.

Bản phim bán này có một không hai, nhà ấn-hành ra bản phim này tốn phí bao nhiêu tiền của, sức lực mới làm thành ra Bài-trí cảnh vật rất ngày-ngà, đáo kép đông trở vào vui vẻ đúng vở, nhất là bản phim lại gồm được đủ cả ai 5 lạo, lại rất bổ ích cho luân-lý.

Thật là một bản phim không xem đáng tiếc.

Bản phim đặc-biệt này này sẽ chiếu làm hai tuần lễ. Bắt đầu từ thứ tư 27 février đến thứ ba 12 mars 1929.

Còn rạp chớp-bóng Family-Cinéma đang chiếc theo bản phim Chúa thiên hạ « Le Maître du monde ». Đánh nhau kích-liệt. Thích nhất cho bạn xem chớp bóng Annam.

Bản hôi lại chiều lòng cảm các bạn thích xem chiếu-bóng nên cứ thứ hai, thứ ba, thứ tư, thứ sáu nào cũng sẵn thì hát xong ở rạp Bên-nhiên-đài lại đem chớp theo phim ảnh hát-kịch cùng tiểu-thuyết rất hay. Thật là cuộc vui ít khi thấy !!! mà cũng giá tiền ấy thôi.

Bán xe auto Donnet Zedel, 4 chỗ ngồi, 7 mã-lực. Máy chạy tốt.

Hỏi 40, phố Gambetta — Hanoi

7.679

BÁN RẺ :

Một cái quạt điện ;

Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères ;

Một cái máy đèn cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Hỏi tại nhà in Trung-Bắc

7.459 63, *phố hàng Bông*

Tòa hương-thân. — Những việc xử lại tòa Thượng-thân ngày thứ năm :

Tự tiện bắt người vô cớ trói lác. — Một người tên là Trần-khắc-Khoan ngụ ở phố Đông-nhân có 4 mẫu ruộng phụ cảnh ở làng Tiên-la thuộc huyện Duyên-hà, do lý-trưởng Ng-văn-Cuỳ đương nhận cho Ng-văn-Him lĩnh canh. Vì vụ tháng 5 vừa rồi Him không chịu đóng thóc, nên chế ruộng lấy ruộng về cho người khác, tên là Ưse cùng người làng ấy cầy. Ngày 29 tháng 9 ta năm ngoái tên Ưse mới chế ruộng đến phân bonsoh, vừa mới gặt được hơn một bó, thì lý trưởng Cuỳ và tên Him đem người nhà đánh trói vợ con tên Ưse rồi gánh cả lúa về nhà tên Cuỳ. Tên Nam ăn trộm Trần-bình phạt Ng-văn-Cuỳ, Ng-văn-Him mỗi tên 4 tháng tù và tha lũ Ng-v-Liêu ở thầy 6 tên cùng can về việc lý. Tên Thượng thẩm y án.

Lâm tuổi để làm hội trưởng. — Hoàng-đình-Cố ở phố Đỗ-son thuộc phủ Kiến-thụy bị lay lỗ răng rút tuổi để để ông xã hộ-trưởng ở phố ấy, phải tòa Nam-án Ninh Kiến-an phạt 15 ngày tù và 7800 được tên Thượng-thẩm tha cho tháng án.

Đánh người bị thương. — Chiều tối hôm 1er tháng 10 ta năm ngoái lũ lý-trưởng Hoàng-bá-Hiêm ở làng Đại-tề, tổng huyện Chương-mỹ, vì chuyện tranh hẩn nhau, kéo đến nhà một người tên là Ng-v-Thương cùng đang lý đánh người ta bị trọng thương. Tòa nam án tỉnh Hà-đông phạt Ng-văn-Trân 4 tháng tù hãi phải bồi 100 đồng cho người bị đánh, còn tha cho Ng-văn-Xuân - Hộ, Ng-văn-Việt-Tô Nguyễn-xuân-Cao và Hoàng-đình-Hiêm. Tòa thượng-thẩm phạt mỗi tên phạm 6 tháng tù và phải bồi liền đưa với nhau hết 300 đồng cho người bị đánh.

Ngược trí-châu. — M. Lê-v-Huấn, trí châu Ngân-sơn (Bắc-kạn) nay đổi lên giúp việc quan tỉnh Lạng-sơn.

M. Bế-Lung, trí-châu Chợ-đồn, nay đổi về Ngân-sơn.

M. Ng-trần-Phúc trí-châu hạng bình tòng sự tại tòa nhà phủ Thống sứ, nay đổi đi châu Chợ-đồn.

Các ngài biết phòng xa là khỏi cái bệnh đến chữa quan đốc tờ Bi-Cố-Mãn sẽ được mời ông thầy cả giả trị, danh tiếng, chuyên môn, trông nom

Hỏi tại Hàng-giò, 33, Hanoi

Pardessus 4$ và 7$

Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều pardessus kiểu đẹp lót suốt : Bằng dạ fantaisie 4 $ mới, còn để đến thì 7 $.

Xin mời các qui-khách chiếu cố.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư đã ngũ đẳng Bắc đẩu bội tinh Nguyên chuyên về ngoại khoa tại viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Lyautey Ai-cập Hoa.

Ngoại khoa, hộ sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lâu bệnh quang nam

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG Giá 1$50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯƠNG GIA LONG, 32, GIẤY NÓI SỐ 240

301 $

Hiệu Bào-chế **MONTÈS**, 54, Phố Paul Bert, Hanoi

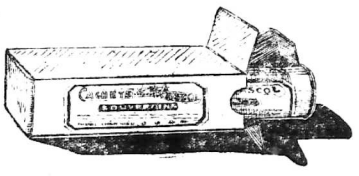

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cảm và bệnh sốt rét rừng.

Số 225

Nhi-nữ anh-hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Hiện nay quân Hán sai có giết thư vỉ, bảo chẳng ta phải đến ngay để giếp sức liều trừ quân giặc, ngày mai ta sẽ cất quân đi ngay, việc ấy dẫu không phải là việc bổn phận của người phải làm, mà các người đều một lòng vì ta ra sức, cốt lòng hăng hái ấy thực đáng kẻ khen. Nhưng để con trên ta trận sẽ quan bộ sao lắm mệnh, nay cần phải tổ nghĩ tình thông, mới có thể thắng được. Hiện các người đã đến tập trong một thời, chẳng để tình thương tiếc rồi, nhưng muốn cho được kỷ công, vậy trước hết ta muốn mở một cuộc riêng cầu người thử xem với nhau, xem bọn hôm nhau thế nào, để liệu lại rất vậy.

Các lý-trưởng nghe lệnh đều đi ngay ra cửa giữa trường, cùng chấy phát lên ngay, *Hồi thiếm* mặc áo giáp gấm mũ lạc, quấn vật bọn vẽ, *Quỳnh hoa* mình mặc áo giáp gấm mũ lạc. quấn vật bọn thêm. hai người đều đội mũ trụ vàng, đi giầy đoan mã đỏ, một người cầm thanh đao, một người cầm ngọn sang, chia đứng dưới hai bên ngọn cờ lớn. Hai thầy ngọn cờ lệnh phất lên, trống chiêu đánh một hồi, hai người cùng thúc ngựa vào đánh nhau, ai đều hết sức thi tài, đánh nhau chừng hơn ba mươi hiệp, phu nhân thấy *Quỳnh-hoa* sang phép tinh thục, càng đánh càng hăng, trong lòng mừng lắm, định thắt sức thi thố, quả có thật gỗ không, liền sai *Thấp-liên* vào giúp sức *Hồi thiếm*.

Thấp liên được lệnh, liền nhảy lên con ngựa đào-hoa, thy cầm ngọn sang mà vít, thúc ngựa chạy đến đánh *Quỳnh-hoa*. *Quỳnh hoa* lính ý, biết ngay là phu-nhân muốn xem sức mình, cho nên mà hai chị em nhà này cùng đánh, tất phải hết sức cùnh mới được. Ngài vội rồi thúc ngựa vào, giơ thanh đao định với hai ngọn sang của chị em *Hồi-thiếm*. Một mình địch với tay đôi, trống chiêu đánh luôn hồi không dứt, đánh nhau chừng hơn bốn mươi hiệp, phu-nhân thấy *Quỳnh hoa* càng đánh càng hăng hái. Không hề sở đáng nhọc mệt, lấy làm kinh phục lắm, truyền lệnh bắt chiêu. Nhưng hai người đánh nhau đang say, không thể tách ngay được, phu nhân sợ lỗ ra thế nào chăng, liền sai con *Hoa-linh* cầm lệnh bài tiến chạy ra bảo phải thôi.

Ba người nghe lệnh đều phải thu binh khí lại, *Thấp liên* khen *Quỳnh-hoa* rằng :

Khí lực chị hôm nay sao mà hăng hái đến thế thế ?

Quỳnh-hoa cười mà nói :

Thưa ôi, em cũng không biết ra làm sao ấy.

Nói rồi, cả ba người cùng đi lên nhà giữa. Bà phu nhân nhìn *Quỳnh-hoa* mà nói rằng :

Ta muốn xem sức nhà ngươi, nên sai hai chị em *Hồi thiếm* vào đánh, mà ngươi lại có sức địch nổi được hai người, vậy mai kia ra trận, ta sẽ được chắc đó, không lo ngại gì.

Nói rồi, lại bảo chị em *Hồi-thiếm* rằng :

Hai chị em nhà ngươi võ nghệ cũng tính thông lắm. Sau đây thì làm thường cả. Vậy ta sẽ thưởng cho mỗi người một đôi hoa vàng để lỗ làng Thích khuyên.

Phát thưởng cho ba người xong, lại truyền lệnh cho *Lăng-cổ* vào đến nơi với *Hoa linh*. Con là lần hoàn *Hoa linh* ấy đến không vì được với *Lăng cổ*, nhưng cũng định lại được giảm hẳn, thì lực coi cũng có phần mạnh mẽ. Rồi đến *Song-phác*, *Song-thọ*, *Hoàn-thư Hương lục*, hai người một, vào đến nơi với nhau. Ba lay đều lý đánh nhau được chừng năm sáu hiệp, phu nhân liền sai truyền lệnh bãi chiến, cho gọi đến cả trước mặt mà bảo rằng :

Vũ nghệ của các người chưa được tinh thục, không thể ra trận được, không khác gì lũ trẻ con khua múa chơi đùa với nhau. Nếu nay ta xem các người đều sức, lại có ý cười đùa, không được nghiêm trang, nếu sau này gặp thế, ta sẽ trọng trách đó.

Bảo người cầm lấy lọ tụ tại ra, phu nhân liền truyền lệnh bắt tuân mệnh, ấn cơm trong, Đến chiều lại thi cung tên, phu nhân lại lên ngồi ở giữa giếng, truyền lệnh bước đồng tiền vàng lên cái nền đất, cách xa trăm bước. Mại người lần lượt thi bắn ba mũi tên, trúng cả ba thương đích, trúng hai phát là thứ đẳng, trúng một phát và không trúng phát nào là hạ đẳng. Trước hết *Thấp-liên* vào bắn ba phát, trúng được hai, rồi đến *Hồi-thiếm* trúng được một. Đến lượt *Quỳnh-hoa* ba phát đều tin là sẽ vào đồng tiền vàng, mọi người đều reo lên lắm. *Lăng-cổ* nói :

Bố tôi sẽ bắn trúng cả ba phát cho mà xem!

Nói rồi, dương cung lên bắn, vừa vụt luôn ba phát đều tin cả vào lỗ giữa đồng tiền vàng, mọi người lại cùng reo rầm lên nhiều lắm vang.

Vừa dứt tiếng reo, *Song-phác* vào tạm dương cung lên bắn, *Hoa linh* nói :

Để tôi bắn trước cho.

Nói rồi, liền dương cung bắn, vừa nghe đánh vụt một tiếng, bỗng thấy đồng tiền vàng bị đứt dây rơi xuống đất. Ba phu nhân cùng vỗ tay cả mừng, sai biên vào thương đẳng, *Hoa linh* lấy làm đắc ý lắm. Bọn kia hoàn lại vẽ trên đồng tiền vàng lên, *Song-Phác* và mấy người nữa lần lượt vào bắn, nhưng đều bắn xuyt như nhau, phần nhiều trúng được hai, chỉ không mấy người trúng được cả ba phát.

Khi thi bắn xong, phu nhân lại truyền bảo một hồi trống, bỗng thấy *Chấp-Ngại-nương* làm tiệc tiền hành, sáng hôm sau từ biệt lên đường, phu nhân người liệu, hai chị em bọn *Hoa* và bọn *Thấp-liên* đều ngồi xe, đội chiến-mã đi giữa, còn vài chục xe nhà hành lý đi sau. Đi chẳng vài đặm, đã gần đến đại dinh; liền truyền lệnh đóng đình lại.

Bấy giờ quan khâm sai đã sai Chở-nhất-quan ra chực sẵn để đón, phút nhận lấy ngay các người thay tượng đều đại-dinh, để chào quan khâm sai. Vợ chồng ông nói hết các việc sau khi trong biệt, lại bắt đầu việc nhà, rồi hỏi đến việc quân. Nói chuyện xong, quan khâm sai cùng phu nhân ăn cơm. Ăn cơm xong, phu-nhân mới yêu lấm Cô quân ấy, thông nói chuyện một lát, Cô quân ấy liền hỏi rằng!

(Còn nữa)

Do Vô Đình Hùng cấp tặc Pétrus Ký (67-74) giảng huỳnh Chiêu Đẳng cấu - Kho Sách Xưa Quán Văn Đăng
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

N° 3590 du 9 Mars 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 28 *(Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 8 Mars 1929)* Mỗi số: 2 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiềnước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur, 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: V. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Annonces le c/m. 0$60
Réclames — 2.00
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

Kuôcq ngu'w mo'iq

Có người hỏi bản quán đã biểu-đồng-tình việc sửa đổi quốc-ngữ đã cổ-động việc sửa đổi quốc-ngữ, làm sao lại không dùng chữ *Kuôcq ngu'w mo'iq* mà viết thư, vẫn còn thấy những thư từ của bản-quán viết cho khách bằng chữ quốc-ngữ cũ.

Xin trả lời rằng ai đã viết thư cho bản-quán bằng chữ *Kuôcq ngu'w mo'iq* thì bản-quán mới dám phúc thư lại cũng bằng *Kuôcq ngu'w mo'iq*, cũng vì một lẽ không dám cưỡng ai phải đọc lối chữ của mình, nhưt là khi mình cần đến khách đọc cho; mà các bài báo không dám thiện tiện dùng *Kuôcq ngu'w mo'iq*, chỉ dựt-de thì hành dầu dẫn, như mấy câu dề dầu bài, mà đã để bằng chữ mới, lại phải mỗi kỳ báo có một cái bảng con để dặn cách đọc cách viết mới.

Khi nào những câu dầu-đề các ngài xem quen mắt, bấy giờ lại xin thi-hành thêm một cách nữa, là các danh-sách, cùng các tên làng, tên đất, cần phải minh bạch cho khỏi lộn dấu, cũng sẽ viết bằng *Kuôcq ngu'w mo'iq*.

Độc giả xem như đó, thì biểu cho cái lòng bản-quán không dám tự dắc một chút nào, một niềm thủ-lễ đối với độc-giả, đã lấy ý mới của một số ít người ra mà cổ động để cho phổ-cập đồng nhân, thì khi nào cổ-động ra cổ-động, mà khi nào nói việc khác thì phải cầm như các ngài chưa biết chữ *Kuôcq ngu'w mo'iq* là cái gì.

Các bạn đồng-chí trách rằng, như thế thì chậm lắm, biết bao giờ cho hữ *Kuôcq ngu'w mo'iq* lan khắp quốc-dân. Thưa rằng: không đi đâu mà vội. Đã biết rằng cái ý-kiến sửa đổi là một ý kiến hay, quả có nhiều điều thuận tiện, thì cứ điềm-đạm mà thi-hành dần dần, qui-hồ không bao giờ nhãng. Đã từng nghiệm ra, cái tâm-lý của chúng-nhân như thế, có lẽ đúng-đỉnh lâu, rồi thốt nhiên nhận ra cái thuận tiện, bấy giờ thì có thể dùng đúng như một trận gió, những ngoại-lực tính-cờ ở đâu lại thêm vào, tự dưng thành ra như một cái *môt*. Chúng tôi hi-vọng ở cái cơn gió thình-lình đó, không có nóng-ruột một thì nào cả.

Chẳng lẽ lại chỉ có mấy người chúng ta là gần mà thôi. Nhưng trong bọn gần mình, kể cũng đã có nhiều tay thật là có nghị-lực. Như ở Hải-dương có một ông phó-quản về hưu-trí sẵn lòng mở ra một trường để dạy trẻ học ở trong quê nhà, mà dạy toàn bằng *Kuôcq ngu'w mo'iq*. Tôi chưa dám đăng danh-hiệu, sợ nữa lại có kẻ nhiệt-thành ở nghĩa phản đối mà làm điều gì trở-ngạnh ra chăng. Ngay ở Hà-nội, cũng có một ông bạn của chúng tôi, chưa có biểu-đồng-tình, mà đem ngay ra thi hành *Kuôcq ngu'w mo'iq* trong việc làm ăn. Bao nhiêu thư từ ông gửi cho khách, dùng toàn *Kuôcq ngu'w mo'iq*, mà khách của ông thì đông, người làm của ông, ông bắt dùng chữ lối mới cả. Thần tình một câu, ông cũng tôi là chỗ rất thân, mà tính cờ tôi mới được biết rằng ông đã dùng *Kuôcq ngu'w mo'iq*. Tôi trách làm sao không cho tôi biết để tôi mắng, thì ông dùng-dình nói rằng: Tôi xem báo thấy bác nói là bác đã hội ý của nhiều người mà định nên thể lệ *Kuôcq ngu'w mo'iq*. Tôi xưa nay đã tức mình nhiều phen, dùng máy chữ mà viết thư, cứ phải đánh thêm dấu ngoài, thật là nhiễu-sự, bây giờ tôi thấy bác cổ động như thế, thì tôi cho cũng như là ý của tôi nên tôi cứ vậy dùng chẳng cần gì phải biểu-đồng tình với bác. Vả tôi không có cho việc sửa đổi nầy là quan-trọng gì cả, khách của tôi cần điều gì hỏi tôi thì tôi trả lời, nhà tôi đông khách phải dùng máy viết, tôi thấy cách sửa-đổi rất tiện cho máy viết thì tôi dùng, từ ấy đến nay tôi chưa hề thấy ai gửi thư trả lời, mà nói rằng không đọc được.

Kuôcq ngu'w mo'iq chỉ cần độ vài-mươi ông đồng-tình như thế là thành, có việc gì mà phải lo rằng không chóng thông dụng.

V.

Tin thêq-gio'iq

Ngày 6 Mars 1929

Nước Pháp

Cái chương-trình giảm-thuế

Quan tổng-trưởng bộ tài-chánh Chéron, định soạn một cái chương-trình giảm thuế, sẽ thi hành làm nhiều thời-kỳ.

Các điều luật về việc giáo hội

Chánh-phủ có tuyên-bố rằng chánh phủ sẽ ưng đem các điều-luật về các hội truyền-giáo để ra ngoài để cho ban hội-đồng ngoại-giáo chánh-đính cái chương-trình cho xong.

Các đường hàng không

Quan tổng-trưởng bộ hàng - không Laurent Eynac được phép đệ-trình một bản dự án luật-pháp về việc các bản giao-ước nói về sự quản - lý các đường hàng không ở Đông-phương.

Nước Anh

Đóng tàu chiến

Bộ hải quân đã đặt đóng bốn chiếc ngư-phòng ngư-lôi hạm ở các xưởng của Anh.

Ai-cập

Cuộc đầu xảo của Pháp

Vua Fouad I làm lễ khánh thành cuộc đấu xảo của Pháp. Có M. Bonnefous, tổng-trưởng bộ thương-mại đến dự lễ.

Ấn-độ

Số gạo xuất cảng

Số gạo xuất cảng trong năm 1928, là 1.509.400 tấn về Diến-điện, 104.500 tấn về Bengale và Bihar, và 189.000 tấn về Madras, Bombay và Sind, cộng là 1.793.700 tấn. Về năm trước được 2.226.400 tấn.

Số gạo từ Diến-điện chở đường bể đến Ấn - độ là 1.275.000 tấn, so với năm trước được 1.077.500 tấn.

A.R.I.P.

Kuôcq ngu'w mo'iq
â ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, đ viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyềnf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Một cụ lang giỏi dị

Nhà cụ lang kia sống nào người đến lấy thuốc cũng đông như kiến. Cụ bốc thuốc rất giản dị mà cụ cũng không cần xem mạch lôi-thôi. Cụ chỉ hỏi qua những người đau một lượt rồi cụ cho thuốc. Ai đau tức ngang lưng trở lên, mà bất cứ bệnh gì thì cụ cho lá thuốc « cao ». Ai đau tức ngang lưng trở xuống, mà bất luận đau ở đâu thì cụ cho liều thuốc « thấp ».

Yên sơn

Hội-đồng quản-trị hội Vạn - quốc

Sáng hôm nay hội-đồng quản-trị hội Vạn quốc đã bắt đầu bàn về cái vấn-đề tiểu-dân. M. Dandurand, đại biểu xứ Gia-nã-đại, bàn rằng các tiểu-dân nên gửi đơn khiếu nại với bản chánh phủ, và xin lập một hội đồng chính trong hội đồng quản trị. Hội đồng chính sẽ có 14 hội viên, và sẽ xét cái vấn-đề ấy thế cho hội đồng bà viên. M. Stresemann có nói mọi lời hứa với các tiểu-dân bấy nay không thấy ý lời nào. Nếu để cho hàng bao nhiêu triệu người có lòng ngờ vực việc hội Vạn-quốc bảo hộ các tiểu-dân thì thực không nên. Sau M. Stresemann bênh vực lời của M. Dandurand, rồi ông khuyên nên xem xét cẩn thận các phương sách tiện lợi cho việc ấy, và mấy nước có lợi hại quan thiết về vấn đề ấy mà bấy nay không được dự hội, nay nên cho dự vào hội-đồng ấy, ông lại xin ấn định phân minh cái nghĩa về việc hội Vạn-quốc bảo hộ các tiểu-dân. Sau cùng ông nói nên giao cho một tiểu ban riêng xét tất cả các phương diện của cái vấn đề ấy. Ông lại nói ông lấy làm vui lòng rằng trong vụ hội-đồng tháng décembre M. Briand đã nhắc lại cái tôn chỉ về việc hội Vạn-quốc bảo hộ các tiểu dân.

Hội đồng quản-trị đến hồi 16 giờ sẽ họp để nghe MM. Zalewki, đại biểu Ba-lan, Titulescu đại biểu Lỗ-mã-ni. Trong buổi hội đồng riêng, hội đồng không chấp đơn của M. Voldemaras, đại biểu nước Lithuanie xin dự việc hội nghị về các tiểu dân.

Vụ sau, hội đồng quản-trị sẽ họp ở Madrid.

M. Briand đã tiếp M. Mac Adoo, nguyên tổng-trưởng bộ quốc gia Hoa-kỳ, và bàn bạc về việc Hoa-kỳ dự vào tòa thẩm-phán quốc-tế. Sau ông tiếp M. Stresemann, và nói chuyện trong 6 giờ. Lúc bấy giờ chỉ có mấy viên thống-ngôn đứng đầy mà thôi. Không có lai cảo gì về buổi hội kín ấy. Chắc là hai ông bàn về các vấn đề của hội đồng quản-trị đương xét, và nhất là về việc các tiểu dân. Người ta nói buổi hội kiến ấy sẽ gây nên một cái không khí êm-ái.

VA'N UYÊNZ

Mừng xuân

Tiết xuân mon-món bông đào,
Xuân kia qua lại biết bao nhiêu lần.
Ước gì trẻ mãi như xuân,
Ngày xuân của đó ai ăn của dài.
Cảnh xuân, xuân có riêng ai,
Nhị xuân riêng để đợi người tri-âm.
Tơ xuân ai chắp cung cầm,
Hoa xuân thoang-thoáng hương trầm [dâu đây.
Rượu xuân chưa nhắp đã say,
Tiệc xuân xin cạn chén này cùng nhau,
Chúc xuân đôi chữ ước cầu,
Mừng ai ai cũng một mầu như xuân.

Chơi xuân

Rập rìu tài-tử với gái-nhân.
Ngưa ngưa xe xe tít bụi trần,
Vui hội thiên-quang xuân chín chục.
Ai ơi gìn giữ cảnh huê xuân.

Câu đối dán tết của nhà giáo

Sẵn sách, sẵn đèn, lấy chữ văn-minh thay ngọn đuốc.
Chẳng tranh, chẳng pháo, tấm lòng đạo đức ấy là nêu.

Tử-Sơn Tô-Tâm

Việc giả mạo bản giao-ước Pháp Bỷ

Hội-đồng trị-sự của hội liên-hiệp các nhà làm báo Hà-lan công-bố rằng M. Rittet chủ-nhiệm báo *Utrechtsdagblad* trả lời được một cách như ý, về việc hội liên-hiệp yêu-cầu giao bản giao-ước ấy cho các viên giám-định xét. Hội-đồng lại ghi nhận rằng chánh - phủ Hà-lan không có hành-động để ngăn cản việc đăng bản giao-ước ấy. Vậy hội-đồng ưng chuẩn một khoản-trách cái thái-độ của M. Ritter, và yêu-cầu ông giao bản giao ước ấy cho các nhà giám định tra xét.

Quan dự-thẩm ở nước Bỷ khép người làm bản giao-ước giả-mạo vào tội giả-mạo văn-tự.

Việc chính biến ở Mexique

Một quả bom nổ

Về việc nay trong bài số báo chiều hôm qua và chiều hôm kia đã đăng tin, nay lại được tin rằng trong khi đoàn binh xa của quan Giám-quốc là ông Bác-sĩ Portes Gil đi từ Coman Fort đến Rincon Cillo thì có một quả bom nổ làm băng chiếc tô máy, và hai chiếc tô thường. Người cầm máy chết, quan Giám-quốc vô sự.

Ở Mexique xảy ra việc náo động, từ khi hành binh Josse đe Leon Toral là người hành thích ông Obregon, khi ông mới trúng cử Giám-quốc.

Hội-đồng Đề-hình

Việc âm-sát M. Bazin ở đường Huế thì vẫn chưa có tin gì là mới cả. Vợ M. Tân-Long phải bắt, nhưng bắt vì việc nhân gian. Leon Sanh là con chứ không phải là dinh dáng vào chuyện kia.

Hội-đồng Đề-hình lại mới cho trát bắt ba người quân-đội khố đỏ ở Haiphong là Nguyễn-đình-Bôn, Phạm-hữu-Phụng và Đông xuân Tiếp giải lên Hanoi tối hôm qua vì bị ngờ là có chân trong hội bí-mật. Những người ấy cùng những người phải bắt trước đều phải truy tố vào tội âm-mưu làm trở ngại cho sự trị an trong nước và rối loạn về đường chính trị.

Cuộc đua ngựa

Đua chiều chủ-nhật 10 Mars 1929 hồi 2 giờ tại Hà-nội sẽ có cuộc đua ngựa lần thứ hai. Chương trình như sau này:

Giải Fleur de Neige chạy 1100 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa
Cyrnos	Idole
Ng. h. Hoi	Petit Bonheur
Blanche	Invincible
»	Hâblerie
Le Nil	Flametta
D. k. Long	Ibérie

Giải Pesage chạy 1400 m

Ng. h. Hoi	Igor
Ng. h. Hof	Paquita
»	Charleston
Blanche	Gambade
»	Glorioie
»	Icône
Cyrnos	Inkerman
Le Nil	Zigano
»	La Marne
Ng. v. Nhân	Ivraie
Long Quang	Reine d'Or

Giải Ruell chạy 1800 m.

Blanche	Hilda
»	Horatius
Le Nil	Ira
D. k. Long	Picador
Cyrnos	Fourire

Giải mùa đông chạy 1600 m.

Cyrnos	Mabel
Ng. h. Hof	Igor
»	Charleston
Blanche	Gavotte
»	Le Faune
Le Nil	Bellota
»	Zigano
Long Quang	Violettera

Giải Gaulois chạy chặng 1200 m.

Blanche	Le Destrier
Ng. h. Hof	Charleston
A Kam	Ivanhoé
Cyrnos	Mabel
Le Nil	Le Marne

Tòa án Đại-hình

Việc án cấp ở tòa *Azay le Rideau* mà bào *Trung Bắc* đã đăng ngày hôm qua thì tên tuyên án như sau này:

Phạm-văn-Nhiêu 5 năm tội đồ, 10 năm biệt xứ; Ng-văn-Ngon 7 năm tội đồ 10 năm biệt xứ; Ng-văn-Mỹ được tha; Chương-văn Khê được tha; Bùi-văn Giới được tha; Phạm-văn-Bvi được tha; Vũ-văn-Chương được tha; Ng-văn-Bot được tha; Ng đăng-Co được tha; Đào-văn-Gôt 5 năm tội đồ, 10 năm biệt xứ; Hoàng-Tắc-Miên được tha, Cao thị-Bình 1 năm tù.

Trong khi hỏi chứng tá, quan chánh án có ba lệnh bắt giam một người làm chứng tên là Đặng-Tứ: - Vụ đề xét về tội làm chứng gian, vì khi cứu vấn khai buộc tội cho mấy tên phạm, đến nay đổi chết tai tớ, lại khai là không biết gì về việc trộm ấy cả.

Hết vụ án này là xong vụ đại - hình thứ nhất năm nay.

Văn tập « Kiều »

Cô D. là danh ca ở xóm chị em, mấy năm trước đây đã đẹp duyên với một vị phú mẫu quan sau không rõ vì cớ sao lại bỏ mà về hai, nhân gặp cô ả đã về lại hà chơi, có ý thương tài và cái cảnh ngộ cô ả, mà tập cho bài sau này, tôi hãy còn nhớ, xin sao ra sau này:

Bấy lâu nghe tiếng mà đào,
Thấy người thấy nết ra vào mà thương.
Gieo thoi trước chẳng giữ giàng.
Đường kia nỗi nọ ngổn ngang bời bời.
Công trình kể biết mấy mươi,
Bỗng không cá nước chim giời lỡ nhau.
Thân ta ta phải lo âu.
Lòng người nham hiểm biết đâu mà lường.
Biết đâu mà gửi can tràng.
Long càng thâm-thiết dạ càng ngẩn-ngơ.
Bơ vơ đã gì tiếng tơ,
Lụy người cho đến bây giờ chưa thôi.
Chứng minh có đất có giời,
Nhẹ nhàng nợ trước đền bồi duyên sau.

Cô B

Xuân thủ đàm ân

HƯNG YÊN

Các viên chức có tên sau này đều được thưởng hàm về dịp xuân thủ năm nay:

Tùng bát phẩm văn giai (8-2): M. Phạm-đình-Thiém, chánh tổng, quán làng Bình-kiều phủ Khoái-châu.

Chánh cửu phẩm văn giai (9-1) M. Nguyễn-huy-Tân chánh tổng, quán làng Nhân-lý, phủ Khoái-châu.

Tùng cửu-phẩm văn giai (9-2): MM. Phạm - văn - Thu, phó lý Đông-long, huyện Kim-động, Lê-văn-Đệ tổng-sư Đông-than, quán làng Lai hạ trung, huyện Kim-động: Nguyễn xuân-Nghi ty rượu Hưng-yên, quán làng Gia-viễn (Haiphong).

Tùng cửu phẩm bá hộ 9-2: MM Đặng đình-Biên phó tổng La-mạt huyện Ân-thi; Bùi-đức-Phương, quản thủ ở phố Hữu-môn.

Tùng cửu phẩm đội trưởng 9-2: MM. Mai-văn-Mậu, tây phái tại đình quan Tổng-đốc Hưng-yên, quán làng Yên-chiêu, huyện Tiên-lữ; Phạm - khắc-Thiều linh khố xanh, quán làng Thanh lưu, huyện Gia-lộc Hải-dương.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 21 độ

Quan Khâm-sứ Bosc về Ai-lao

Quan Khâm-sứ Bosc xứ Ai-lao đen thương-thuyết với quan Toàn-quyền xong, tối hôm nay thì sáu sẽ đi chuyến xe lửa cấp hành chạy đêm vào Nghệ để về Ai-lao.

Ai gửi thư bằng tàu bay nên xem

Những người gửi thư bằng tàu bay chuyến của phi-công Le Brix bữa nọ mà cước bay lại không thành thì có thể đòi tiền cước tàu bay lại, hạn cho đến 30 Juin là cùng.

Quá hạn ấy thì không đòi được nữa, và tiền sẽ nhập công quĩ.

Vậy người nào chưa xin rút thư về, thì nên nhờ những người mà mình đã gửi thư trước gửi trả lại cái phong bì cho mình để đem trình mà lấy tiền lại.

Tòa án Cai trị

Tòa án cai-trị đến ngày thứ tư 20 Mars hồi 8 giờ sáng, sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm do quan chánh án Préau chủ tọa.

Một buổi diễn thuyết

Hồi 8 giờ tối hôm thứ bảy 9 mars này, ông Gỉ ải-nguyên Lê-Thước sẽ diễn thuyết tại hội Tri-tri về sự nghiệp và văn-chương cụ Nguyễn-công-Trứ.

Tiệc hàng năm của học sinh trường Thông ngôn cũ

Hội-đồng tổ chức xin có lời để các ngài học sinh trường Thông ngôn cũ (*Collège des Interprètes*), biết rằng theo như ý nguyện của các ngài có đến dự tiệc năm ngoái, mỗi năm cứ độ đầu năm thì đặt một bữa tiệc để anh em trước cùng theo học một trường họp mặt cho vui. Hội-đồng xin hoan nghênh tất cả các ngài trước có học ở trường Thông ngôn cũ, bất cứ học trước học sau, về năm nào cả.

Tiệc ấy năm nay, xin định vào ngày chủ-nhật, 31 Mars, là ngày lễ Pâques cho tiện các ngài ở xa có thể về dự tiệc cho vui.

Hội-đồng định chỉ nhờ các báo có lòng tốt đăng giùm, chứ không gởi thư riêng cho ai cả, sợ một là tốn kém, hai là chỗ nhớ chỗ quên, có điều bất tiện chăng. Những ngài xem báo biết tin, tất sẵn lòng báo tin cho các ngài không biết. Thêm nữa có ngài biết tin, mà vì lẽ gì riêng không đến dự tiệc được, cũng có thể tự coi như là không biết tin, không phải mất thì giờ trả lời chi cả.

Tiền mỗi vị dự tiệc xin định là 5 p. hạn nhận tiền đến ngày 25 mars là cùng.

Ngài nào sẵn lòng dự tiệc, xin cứ gửi đến cho M. Trần-kim-Ngọc 11 rue Tirant, hoặc M. Nguyễn - văn - Luận Trung-Bắc Tân Văn Hanoi.

Đào thấy hài cốt

Hôm vừa rồi, người ta đào cái cống ở phố Reinach, sực thấy một cái tiền sành trong có hài cốt người. Vậy đã đem xuống chôn dưới nghĩa địa.

Mất cái trâm 400 bạc

Mme Goldschlidt ở số 76 đường Carnot trình rằng chiều ngày 6 mars, đánh rơi mất một cái trâm bằng Bạch-kim có nạm ngọc, giá tới 400 đồng. Người mất của có hứa hễ ai bắt được đem giả sẽ thưởng 30 đồng.

Cũng sinh mặc áo tơi mưa

Nguyễn-văn-Vẫu, 17 tuổi, quán làng Kim-chu, tỉnh hà-đông, bị bắt được quả tang ăn cắp một cái áo tơi mưa, giá đáng 12 đồng, của một người tên là Nguyễn-văn-Ngôi, 24 tuổi, nhà số 18 ngõ Hội-vũ.

Sáu con thỏ

Nghiêm - hoa - Phu, ở đường hàng Long, can tội ăn trộm sáu con thỏ giá đáng 18 đồng, của một người Tây, vậy đã bị bắt giam xét.

Tin sau cùng

Xin xem Trung Bắc buổi chiều giá bán mỗi số 2 xu.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại Tòa-án Trừng-trị

Tòa-án Trừng-trị phiên thứ năm đã xử các việc sau này:

Mang súng lục không có giấy phép. — Việc ba người, bắt được có súng lục trong nhà mà không có giấy phép là MM. Bạch-thái-Toàn Bạch-thái-Tông và Nguyễn-văn-Nguyên thì tòa phạt như sau này:

M. Bạch-thái Toàn 15 quan án treo, MM. Bạch-thái-Tông và Nguyễn-văn-Nguyên 25 quan án treo, các súng lục và thuốc đạn đều phải tịch cả.

Bội tín. — Nguyễn-văn-Canh bội tín của nhà làm xi-măng 985 đồng bạc, phải tòa phạt vắng mặt hai năm tù.

Thuốc phiện lậu. — Phùng văn-Ly bị sở Thương-chính bắt được ở trong nhà có 15 hộp thuốc phiện lậu, phải phạt 2 tháng tù, 500 quan và 562½ đồng bồi thường.

Vô ý làm đắm thuyền. — Hai người Trung-hoa tên là Tchong hat va Tam-sang làm tại một chiếc tàu thủy bị truy tố vào tội vô ý hay khinh xuất đến nỗi chết người. Nguyên có một chiếc thuyền chở 18 người đi gần tới tàu ấy thì bị hai người khách ở tàu ấy vô ý làm đắm, 12 người lên bơi lên được, còn một đứa bé 13 tuổi là con một người lái đò thì chết đuối. Tòa hoãn đến 4 avril mới tuyên án.

Số tàu xuất nhập ở Hải-cảng

Trong nửa tháng đầu février số tàu xuất nhập tại Hải-cảng như sau này;

Nhập: 17 chiếc là: 12 chiếc Pháp, 2 chiếc Anh, 1 chiếc Hoa-kỳ, 1 chiếc Trung-hoa, 1 chiếc Nhật-bản, tổng cộng chở nặng là 29.611 tấn.

Xuất: 18 chiếc là: 11 chiếc Pháp, 2 chiếc Anh, 1 chiếc Hoa-kỳ, 1 chiếc Hòa-lan, 1 chiếc Na-uy, 1 chiếc Nhật-bản và 1 chiếc Trung-hoa, tổng cộng chở nặng là 34 222 tấn.

Cái nạn ô tô

Ngày 4 mars hồi 1 giờ 45 một cái ô tô của một người Khách ở Haiphong đi ra Đồ-sơn đến chỗ kilomètre 11 + 800 thì đụng ngã phải một đứa con trai 9 tuổi tên là Đào-văn-Nuôi chết ngay lập tức.

NAM ĐỊNH

Đã tìm thấy xác

Đêm vừa rồi một người lái thuyền tên là Bùi-Sắc ở Nam-điền, huyện Giao-thủy, cùng vợ là thị-Him, chở một chiếc thuyền thùng đang đi ngoài sông, chẳng may gặp cơn bão tập, thuyền đắm, thị Him chết đuối, mãi tới ba hôm sau mới tìm thấy xác. Hiện đã cho đem mai táng.

Chả rạp hát với con hát

Người chủ rạp hát Hải-lộc-đài tên là Lê thị-Xuyến có đơn thưa một người con hát tên là Chu-đình-Điểm vì tội lính công non 20 đồng và bỏ việc.

Hồi thì người con hát Chu-đình-Điểm khai rằng vì rạp hát ấy đã đóng cửa nên hắn sang hát cho rạp Phúc-Tiêng-ban chứ không phải là bỏ việc. Còn số tiền hắn mượn có 12 đồng thôi, chứ không phải 20 đồng, thì nay hắn xin miễn giả. Vậy sở Cảm đã tha cho người con hát ấy về.

Tù xồng

Người lính-cơ tên là Trần-văn-Chất, đưa bốn người tù đi xe ngoài, chẳng biết vô ý thế nào để một người tù trốn mất.

Cứ lời người lính cơ nói thì khi ấy hai xe nước do 4 người tù kéo và cầy đương đi, sực có một chiếc ô-tô chạy qua, người lính-cơ ngoảnh đi ngoảnh lại thì thấy mất người tù. Vậy nay còn đương cho truy-nã người tù ấy.

Tin Saigon

Quan Thống-đốc mới đi thăm Chợ-lớn

Chiều thứ tư quan Thống-đốc mới là M. Krautheimer có đi thăm chợ mới của thành phố Chợ-lớn, rồi đến thăm các công sở Chợ-lớn, nhà hộ-sinh, nhà thương và trường dạy các người mù.

Việc Trung-hoa

Ngày 6 Mars 1929

Giang-tây đánh nhau với Hồ-nam

Thượng-hải. — Giang-tây, và Hồ-nam đã đánh nhau. Vì chớ quân lính, nên đường hỏa xa từ Thượng-hải đến Nam-kinh không chở hành-khách.

Chiến-sự ở Sơn đông

Thượng-hải. — Chiến-sự ở Yên-đài không thay đổi. Chánh-phủ treo giải thưởng người lấy được đầu Trương-tôn-Xương và các tỳ-tướng A.R.I.P.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Lê-thị-Ty, con M. Lê-văn-Thuận, buôn Lân, ở 41 phố Rollandes.

Nguyễn-đức-Hanh, con M. Nguyễn-văn-Khu, buôn bán, ở 61 hàng Ngang.

Vũ-thị-Quý, con M. Vũ tích-Chiah, thư ký, ở 14 phố Đồng Khánh.

Đặng-thị-Ty, con M. Đặng-văn-Duyên, thợ thêu, ở 12 ngõ Huyện.

Đặng-trọng-Hiền, con M. Đặng-như-Lan, làm nhà buôn, ở 41 hàng Thiếc.

Lê-văn-Thái, con M. Lê-văn-Tiến, ở 00 quan Thái h.

TỬ

Mme Ng-thị-An, 29 tuổi, ở 11 phố hàng Vôi.

M. Bùi Uông 28 tuổi, làm nghề xếp chữ, ở Yên nhất, (ô bát).

Lê khắc-Thông, 31 tuổi, ở Thịnh-yên (hô bát)

M. Nguyễn-hữu-Đạt, 72 tuổi, buôn bán, ở 5 p. ố Tô Tịch.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace: Le Juif errant (suite)

Cinéma Tonkinois: Le Faut-euil n° 47.

Cinéma Pathé: Casanova.

Quảng-lạc: 1° Vũ đài đại hội
2° Mỹ nhân đa kế
3° Hồng-ngọc hồn nguyệt

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

30.3

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ) MÁY NÓI SỐ 150

Có các lớp từ Đồng ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur)

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối đọc giả cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu học nhà nước.

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO:

Gạo hạng nhất, một tạ		11$30
— nhì, —		10 40
— ba, —		9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước: 12 f. 40.

CÁC TIN TÀU

Tàu *André Lebon* đến ngày 19 mars ở Saigon sẽ chạy sang Pháp. Tàu ấy sẽ mang thư của tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy vào Sa gon ngày 14 mars.

Tàu *Songbo* đến ngày cuối-nhật 10 Mars hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy tuần đi Hongkong. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 4 phút tối tam hay 9 Mars.

Tàu *Porthos* đã từ Marseille sang Tàu và sang Nagasaki ngày 8 février.

Tàu *Chenonceaux* đã từ Marseille sang Tàu và sang Nagasaki ngày 22 février.

Tàu *Chantilly* đã từ Marseille đi Đông-dương ngày 27 février.

Tàu *General Metzinger* sẽ từ Saigon chạy sang Pháp ngày 2 avril đợi tàu *Claude Chappe* ở Haiphong chạy ngày 28 mars vào tới nơi.

CÁC VIỆC LÍNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 12 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá làm nhà ở cho quan phủ-sứ Thái-bình.

Việc làm đáng	11.241 $ 54
Tiền ký phòng	1.758, 46
Ký quỹ tạm	168, 00
Nhất định	4300 !

Ngày 16 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Bắc-kỳ Hanoi đấu trưng việc vận thư và cát bưu-kiện (colis postaux) bằng ô-tô từ Hải-dương đến Phủ-ninh-giang và từ Phủ-ninh-giang đến Hải-dương, trong thời hạn từ 1er Mai 1929 đến 31 Avril 1932.

Ký quỹ tạm 50 $ 00

Ký quỹ nhất định 1 000 fr.

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt cũ T, đựng cho sở ấy.

Việc thầu đáng 100 000 đồng

Ký quỹ tạm 2.000 đồng

Biểu-lệ thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục sẵn bản-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)

B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)

C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 5 xu (0$05).

Hiện đã in ra những sách sau này:

ALEX. DUMAS:

1. BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ:
toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển, 0$05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. 1, 00

FÉNELON:

2. TÊ-LÊ-MẠC PHIÊU-LƯU-KÝ:
cả bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển, 0, 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. 0, 60

DE LA BROSSE:

3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT:
có ba quyển nhỏ mỗi quyển, . . 0, 05
hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. 0, 15

PERRAULT:

5. CHUYỆN TRẺ CON:
1 quyển nhỏ. 0, 05

MOLIÈRE:

6. NHỮNG HÀI KỊCH CỦA TIÊN-SINH:
— 5 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0, 05

LA FONTAINE:

7. THƠ NGỤ-NGÔN:
(văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0, 05

Tiền cước gửi Recommandé:

mỗi quyển nhỏ. . . . . 0$12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ». 0, 50
1 bộ « Tê Lê Mạc Phiêu Lưu-Ký ». 0, 20
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert . . . 0, 12
1 bộ « Qui-Li Vô Du-Ký » 0, 12
1 quyển « Chuyện Trẻ con ». . . . 0, 12
1 quyển « Hài-kịch Molière ». . . . 0, 16
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn ». 0, 12
Cả 7 thứ gói làm một gói 0, 50

Hiện đương in:

1. DE BALZAC:
MIẾNG DA LỪA

2. LE SAGE:
GIL BLAS

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

tức là lịch sử ông **Paul Bert** *có tương đồng ở sườn non ngay tóa ốc-lý.*

Người nước ta ai sẵng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền **Paul Bert** *mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ* **Blanchard de la Brosse** *mới bỏ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bản một lần đã hết rồi, vì thế cho bản quán lại bản bằng giấy thường, trong có vẽ, mỗi quyển bán có 0p.30,*

Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.15.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến:

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở:

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy dẹp tất dẹp thì nên đến:

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến:

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những:

Hiệu Nestlé

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có:

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến:

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến:

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến:

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến:

G. M. R.
Nhà tăm tăm
Trịnh-xuân-Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến:

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem:

Cinéma Palace
— **Tonkinois**

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu:

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến:

Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— **Chassagne (Phố hàng Khay)**
— **Blanc**
— **Gillet (Vinh)**
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh:

Quan Đốc-tờ: Loubet
— **Piquemal**
— **Blot**

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến:

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắn bắn thì nên đến:

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến:

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến:

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có:

Hiệu Hai Chính

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến:

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa câu đối phúng mừng thì nên đến:

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Cuộc sổ số của Viện Dưỡng Chất Đông dương

(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)

Những số trúng kha ra sau này:

	12.000 $ 00	4 số mỗi số được	200 00
1 số.	4.000 00	20 số —	100 00
1 số.	3.000 00	40 số —	50 00
1 số.	1.000 00	80 số —	25 00
1 số mỗi số được			

Mỗi vé: 1 $ 00

Ngày mở sổ: 1er Mai 1929

Có bán vé tại Bản quán

R. B. — Các ngài ở xa gửi mua xin nhớ định thêm tiền cước. Ở đây chúng tôi có bán vé lẻ, tính như sau này:
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé: 0 $ 20
Từ 1 vé đến 10 vé, — 0 30

Số 7

Người ngọc rơi châu

(Mỹ nhân lệ)

振人美

Trước giả: LÝ-ĐỊNH DI

Dịch giả: NGUYỄN-ĐỖ MỤC

Chàng Kiếm-lư nói:

— Tôi cần muốn hỏi bác là về việc nàng Đồng-anh, nhưng nay bác đang có việc buồn-rầu như thế, tôi nỡ lòng nào lại còn làm đến việc ấy đến làm nhiễu bác.

Chàng Vi-đình nói:

— Vậy, việc ấy thiết-tưởng không cần đợi tôi phải nói. Những lời tôi biết là được nghe ở nàng Thiều-hoa, mà nàng Thiều-hoa lại được nghe bà chị là nàng Huệ-hoa thuật chuyện lại. Nàng Huệ-hoa đã nói hết chuyện với bác, bà-tất còn phải đợi tôi.

Chàng Kiem-lư nói:

— Nếu vậy thì bác nên bảo cho tôi biết tông-tích Tình-kiếu bây giờ ở đâu, để tôi tất phải sửa tội cho nó.

Chàng Vi-đình nói:

— Tình kiếu à! Khi tôi về đến đây, hắn đã bỏ đi phương khác. Tôi nghe người ta thuật chuyện thì hắn vì việc nàng Đồng-anh, cũng đang lấy làm một sự rất thương-xót.

Chàng Kiếm-lư nói:

— Trước kia nó đã cưỡng-bách người ta, sau lại còn thương-xót là cớ làm sao?

Chàng Vi-đình nói:

— Tình-kiếu vốn không phải là người gian-ác, chỉ vì chung tình thái-quá, vì mê người yêu mà thành ra phá đổ hết cái nền đạo-đức của mình. Cho hay cái tình làm lụy người ta đến như thế! Chữ tình là cái chi chi, gây cho thiên-hạ biết bao họa-cần, giá-sử năm xưa tôi không chung tình với nàng Thiều-hoa thì can chi nàng Thiều-hoa có cái sự đau-đớn ngày nay; mà như bác không gặp nàng Đồng anh ở Thạch-thành thì sao nàng đến nỗi có cái thảm lưu-ly điên-bái ru!

Trong khi chàng Vi đình nói thì nghe tiếng dân dân suy-yếu; chàng Kiếm-lư cũng động lòng thương-xót, nước mắt chảy quanh. Chàng Vi-đình thấy vậy, mới không nói gì nữa. Một lúc, chàng Kiếm-lư lại nói:

— Tình-kiếu bây giờ ở đâu? Giả-sử nàng Đồng-anh còn sống, chắc đâu Tình-kiếu không tìm đường theo dõi để làm nhiễu nàng thì việc ấy lại không biết thế nào mà nói cho xiết.

Chàng Vi-đình nói:

— Cứ như ý tôi thiển nghĩ thì không đến nỗi thế.

Chàng Kiếm-lư nói:

— Vâng! không bàn chi việc ấy vội, nhưng tôi ở đây đã mấy ngày, mà cái tin-tức nàng Đồng-anh vẫn không thấy vân-mông chi cả. Bác có biết được điều gì thì xin bác bảo tôi.

Chàng Vi-đình ngẫm-nghĩ một chút, rồi bỗng đứng dậy nói:

Tôi nghĩ được một kế hay! Nhà họ Ngô có đứa nữ-bộc là Phùng-âu, hàng ngày thân-mật với nàng Đồng-anh, tất có lẽ biết hết được việc nàng, sao bác không nói với nàng Huệ-hoa, để nhờ nàng hỏi Phùng-âu.

Chàng Kiếm-lư nghe lấy làm phải, lại bảo chàng Vi-đình rằng:

— Nếu tôi có việc gì cần phải nhờ đến nàng Thiều-hoa thì cũng xin bác nói giúp cho.

Chàng Vi-đình vâng lời, rồi lại hỏi rằng:

— Giả sử không tìm thấy nàng Đồng-anh thì độ bao giờ bác trở lại đất Tầm-dương này?

Chàng Kiếm-lư nói:

— Không tìm thấy nàng Đồng-anh thì tôi thề không trở về. Giả-sử sau nàng chết ở đất nào, dẫu linh-cữu đưa về chôn bên sông Tầm dương, mà hồn-phách tôi vẫn còn quyến-luyến theo nàng không thôi vậy.

Chàng Vi-đình nghe lời, cũng động tình thương. Bởi vì đồng-bệnh tương-liên, trong lòng đã sẵn có cái nguồn-cơn đau đớn. Hồi lâu, chàng Vi-đình lại nói:

— Tôi nghe nàng Thiều-hoa thuật-chuyện rằng nàng Đồng-anh có một bài « Đoạn-trường-từ » để lại cho bác, chẳng hay bác có cho tôi xem một chút được không?

Chàng Kiếm-lư đưa cho chàng Vi-đình xem, lại đưa cả bức ảnh của nàng nữa.

Chàng Vi-đình nói:

— Lúc tôi mới đến, bác đang viết thư cho người nhà, vậy bây giờ bác cứ đi viết

Chàng Kiếm-lư vâng lời mà đi viết thư. Hồi lâu, chàng viết thư xong, quay lại nhìn Vi-đình thì thấy Vi-đình đang cúi đầu ngồi, mặn người ra. Hai hàng nước mắt, chảy suống dòng dòng, thấm cả vào bức thư cầm trên tay. Chàng Kiếm-lư rợi mà bảo rằng:

— Bác Vi-đình ơi! Tôi làm cho bác động mối thương-tâm thì cũng thêm phần tội-lỗi cho tôi.

Chàng Vi-đình thở dài một tiếng mà đáp rằng:

— Tôi cũng là người, có lẽ nào đọc bức thư này mà lại không cảm-động! « Con gái có tài nên tổn thọ » nàng Đồng-anh vì có tài, cho nên trời xanh ghen ghét. Giả-sử nàng thật có sự không may thì ta cũng vì nàng mà chép nên chuyện, kiến những bậc tao-nhân mặc-khách muôn đời về sau, xem truyện mà phải tưởng-vọng đến nàng, quyết không để cho nàng hương-khói vắng-tanh, chẳng ai biết đến vậy.

Chàng Kiếm-lư nói:

— Nếu vậy thì cái việc thân-bậu của nàng Đồng-anh, xin nhờ cậy ở trong tay bác.

Chàng Vi đình không biết trả lời thế nào chỉ ứa nước mắt chạy quanh mà nhìn chàng Kiếm-lư. Bỗng có người nhà dọn cơm, chàng Kiếm-lư mời mời chàng Vi-đình ăn

Khi ăn cơm xong, chàng Vi-đình cáo từ lui về, vì sự sai hẹn với nàng Thiều-hoa hôm trước.

Chàng Kiếm-lư viết thư mời nàng Huệ hoa đến; buổi chiều hôm ấy, nàng Huệ-hoa y hẹn đến thăm, hỏi chàng Kiếm-lư muốn rẫn điều gì. Chàng Kiếm-lư nói muốn nhờ nàng Huệ-hoa đó hãi giúp người nữ-bộc nhà họ Ngô là Phùng-âu.

Nàng Huệ-hoa nói:

— Hôm nay muộn quá, nếu vội thì hỏng việc mất, tôi trộm nghĩ nên để đến sáng mai sẽ đi.

Chàng Kiếm-lư nghe lấy làm phải. Nàng Huệ-hoa lại vào chỗ nghỉ. Chàng Kiếm-lư hỏi việc nàng Thiều-hoa thì nàng Huệ-hoa nói:

— Sự đau-đớn trong gia-đình, Thiều-hoa còn có nhiều điều chưa nói thế cho chàng Vi-đình biết. Nói tóm lại thì cái tục mua bán lấy thiếp ở nước ta kíp nên cải-cách. Nếu tục ấy không cải-cách thì cái xã-hội của Trung-quốc này, còn bắc-ám chưa biết đến bao giờ. Ôi, sự ghen-tuông tranh-cạnh là một điều bất-hạnh lớn ở chốn gia-đình, tệ nhất là chúng cầy yên chuyện quyền, thường hay điên ra nhiều sự nhẫn-tâm bại-lý, để làm tổn-giảm cái hạnh-phúc trong gia-đình thì đau-đớn biết là dường nào! Từ khi thức-phụ tôi lấy Thâm-thị, trong khoảng gia-đình sinh ra bất-hòa, đến khi thức-mẫu tôi tạ-thế rồi thì thêm-chí cũng ở mà phải ăn riêng. Hai chị em Thiều-hoa và Băng-hoa cái điều luôn dưới mái nhà, kẻ biết bao nhiêu những sự chua-xót, chẳng cũng đã biết đại-khái, nhưng còn cái tình-trạng gần đây thì đã tôi sẽ xin thuật cho chàng nghe.

Chàng Kiếm-lư nghỉ lặng để đợi nghe nàng Huệ-hoa nói. Nàng Huệ-hoa thuật chuyện rằng:

— Hồng-nhan bậc mệnh, xưa nay vẫn thế, bọn nữ-lưu chúng tôi, không biết kiếp trước gây ra bao nhiêu sự oan-nghiệt, đến nỗi ngày nay phải sa vào nơi địa-ngục này. Bề thâm đầy vơi, chim Tinh-vệ cũng khó lòng vì bọn chị em chúng tôi mà lấp cho được phẳng.

(*Còn nữa*)

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng cựu H5 Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ "Kho Sách Xưa Quán Ven Đường"
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông-Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề chữa răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, hay; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng, răng đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đẹp sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nó giống như răng thật không hề bận gì cả.

Nay bản-hiệu hạ mấy thứ giá thường đồng tạm như sau này,

RĂNG

Vàng một cái	5p.00
Bạc một cái	0p.50
Trắng một cái	0p.50
Đen một cái	0p.50
Đen đánh trắng một bộ	5p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm hoặc hỏi điều gì bản-hiệu tiếp nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, và xem đoàn làm vừa được như ý.

Các quý khách ở tỉnh khác cần mời đến quý-tiện làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về, Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm và giả mười ngày.

Kính cáo

TRẦN-QUANG-MINH

Ouvrier Dentaire

199, Rue du Coton — Hanoi

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rẻ quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 0$80

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ pháp với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

84, phố Paul Bert, Hanoi

...LECLE & DETOUILLON

... hàng Trống, Hanoi

Giá bán các thứ ... đẹp ... tiện bằng

... Thường ... 0$ 00
Hạng đi đường xa B. ... 60.00
Hạng đi đường xa A. ... 46.00

... ALCYON

Thường bán ngoài ... 72.00
Hạng đi chơi ... 66.00
Hạng đi đường xa ... 54.00
... DRAGON D'OR ... 60.00

L. MAYENCE & Cie

HAVIGNON BOURDET & Cie, Suc^rs

... Rue Fronchet, PARIS

NÊN CHÚ Ý

Các ngài có xe auto nhớ vỗ lanh đăng trước hay bên cạnh (pare-brise ou portière) thì nên lại hiệu TRỊNH-XUÂN-NGÀ, ở phố hàng Gai số nhà 7 Hanoi. Hiệu ấy sẽ thay ngay kính mới rất trong và tính giá rẻ lắm.

Đã đến giờ các ngài phải dùng thuốc rồi

Thường thường các ngài không biết đúng giờ mà vì thế cho nên các ngài chẳng theo đúng những cách chỉ-bảo của quan thầy thuốc hay là những đơn kê ở các vị thuốc của các ngài.

Vậy các ngài hãy nên dùng thuốc của

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Chàng Tiền

HANOI

Vì ở đây chẳng những bán thuốc cho các ngài mà thôi, mà lại còn biếu thêm cho các ngài những quà như là:

Đồng hồ báo thức hay là một thức quà gì trong biết bao nhiêu thức quà của bản-hiệu biếu các ngài về dịp tết này như những bút máy, nước hoa, hộp đựng thuốc lá, rượu mùi, vân vân.....

Chương-trình học bằng Brevet Elémentaire và bằng Brevet d'Enseignement primaire supérieur.

Chương-trình học bằng *Brevet Elémentaire* và bằng *Brevet d'Enseignement primaire supérieur* năm 1929 nay ấn định như sau này:

(Tiếp theo)

Sciences naturelles

2e année

Etude des terrains

L'ère primaire : le monde physique, le monde vivant.
L'ère secondaire : le monde physique, le monde vivant.
L'ère tertiaire : le monde physique, le monde vivant.
L'ère quaternaire : développement des glaciers. L'homme fossile

Géologie appliquée

Applications aux travaux publics : matériaux de construction (granits, grès, calcaires, marbres, pierres à chaux, ciments, sables, argiles, etc).
Applications à l'agriculture : le sol et le sous sol ; amendements.

3e année

Anatomie et physiologie animales, à l'exclusion des notions sur les modifications de l'appareil locomoteur. Etude des organes des sens. Appareil vocal.
Anatomie et physiologie végétales, à l'exclusion des notions sur les modifications produites par la culture sur les plantes d'ornement et les plantes de grande culture

Hygiene

3e année

Hygiène de la personne — Propreté corporelle. Soins à donner à la peau, aux oreilles, aux cheveux, aux dents, etc. Necessité de l'exercice physique.
L'eau — Les diverses eaux potables : eau de source, eau de rivière, eau de puits. Contamination des eaux.
Le moyen de purifier l'eau potable : filtration ; ébullition.
Les aliments. Alimentation — Aliment complet : ration d'entretien, de croissance, de travail ; calorie, fournies par les hydrates de carbone, les graisses et l'albumine des principaux aliments (laits, œufs, viandes, pain, légumes, etc). Conditions hygiéniques d'un menu. Falsifications principales des aliments usuels, solides et liquides. Des boissons : vins, cidres, bières, thé, café, alcool. L'alcoolisme
Les maladies contagieuses — Qu'est-ce qu'une maladie contagieuse ou transmissible ? Exemple : une maladie-type, dont la transmission est expérimentalement facile : le charbon. Expériences de Pasteur. Moustiques et impaludisme.
Indication rapide des principales maladies contagieuses de l'homme, voies de transmission : l'air, l'eau, la respiration, la digestion. Fièvres éruptives, varioles, rougeole, scarlatine, tuberculose. Fièvre typhoïde, choléra
Les maladies transmises par les animaux : la rage, la tuberculose.

Hết dịch trâu bò. — Tại địa hạt tổng Xuân-lang, huyện Bình-xuyên và tổng Phương nhà huyện Yên-lạc tỉnh Vĩnh-yên, nay đã hết dịch trâu bò.

Bội tín 332 đồng. — Đỗ-Thiện 31 tuổi, quán làng Tố-xyên (Thái-bình) sau tới bội tín của Mme Ng.-thị-Cuân 12 phố hàng Bè mất mất tiền là 332 đồng, vậy nay đã bị nã bắt giam xét.

Học trò mất mũ. — Sở cảm đang xét xét về việc một học-trò trường Nguyễn-Du phố Takou, trình rằng không biết kẻ nào lấy mất rồi cái mũ.

Hai người đâu mất. — Cậu Vũ-Tân 16 tuổi, con trai M. Vũ-Liên sở Công-chính, ở số 16 phố hàng Quạt, không biết tự nhiên đi đâu mất, vẫn không tìm thấy.

Mme Quảng-thị-Bình ở số 51 phố Mới, trình rằng đứa con gái nuôi tên là Cái Bé 15 tuổi, cũng tự nhiên không biết đi đâu mất.

Vâu chẳng chừa. — Sở cảm đã làm biên bản phạt Bùi-Cơ là người phát vé chiếc ô-tô hàng số T.2315 của Mme Nguyễn-thị Kim Cúc, số 2 bis phố Bờ-sông, vì tội cho xe chở nhiều khách quá cái số đã định.

Mang tiếng học-trò. — Cậu học-trò Trần-đức-Trinh, 16 tuổi, học tại trường Kiến-văn, nhà ở ngõ Nam-ngư số 9, sau tối tuần lên đầu ông cụ già tên là Lê-văn-Vân, 70 tuổi, ở số 140 phố Chaucanim, một số tiền là 2 đồng bạc, vậy đã bị bắt giải vào tòa án.

Cạnh tranh hàng vô lực. — Phùng-văn-Hiệp, xét ô cho hiệu ô-tô hãng Larrivé, ở số 64 đường Carreau Hanoi kiện M. Nguyễn-văn-Hồng là *chauffeur* chiếc ô-tô hãng số 3570 sở hãy làm ở số 21 phố Tràng-tiền mình bị thương. Có lẽ sinh cạnh tranh mà sinh ra phạm thế.

Ăn cắp hay bị mất cắp. — Tên Nguyễn-ná-Pạn 49 tuổi quán làng Hiệp-xã phố Ông-hòa (Hà-đông) làm rượu cho M. Defourcq ở phố hàng Lọng. Ngày 2 Mars tên ấy ăn cắp của thổ của chủ đem bán lấy tiền, rồi về khai với quan rằng bị trộm bắt mất mấy con thổ ấy. Chủ đã trình sở Cảm hàng Trống. Nay sở Mật thám xét ra chính tên Phó lấy trộm đem bán. Hắt tên này cũng nhận mọi lẽ, và khai bọn được 2 đồng chia cho tên Tuất là người làm ở vườn M. Defourcq.

Tên Phó và tên Tuất vừa phải bắt giải ra tòa-án.

Bội tín. — Tên Bùi-văn-Cung tức Thinh 17 tuổi quán làng Thụy-phú phố Thường-tín (Hà-đông) đi ở với Mme Ng-thị-Hai ở phố Sinh-từ số 57. Ngày 5 mars chủ sai mang bốn cái áo dạ và 13 cuộn dây thép xuống cửa Thanh-trì (Hà-đông). Tên ấy mang trốn cả về quê. Vì có đơn chủ kiện. Nên sở Mật-thám đã bắt tên ấy giải sang tòa án tỉnh giam.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội đồng thành phố. — Hội-đồng thành phố khóa thường février 1929 khai mạc ngày 19 février, lại ra hết mạc ngày 7 mars, nay lại hoãn đến ngày 15 mars 1929.

ĐỒ SƠN

Lại một người chết chợt ở tô-Chiêu. — Hôm 29 mars vừa rồi, chiếc ô-tô số T. 3.408 của người Khách tên là Kong-tin-Va, nhà số 113 đường Chavassieux, Hải-phòng, do *chauffeur* là Hồ-văn-Vương cầm máy, đi ở đường Kiến-an ra Đồ-sơn khi tới số km. 11, thì chợt phát một đứa bé tên là Đào-văn-Nuôi 9 tuổi, quán ở Đồ-sơn.

Cứ như lời ông của bé ấy nói và mấy người làm chứng nói, thì chiếc ô-tô ấy vì đi nhanh, lại không có bóp còi chi cả ; thành thử tuy quãng đường ấy rộng, mà cũng đi lạng sang phía đón bé đứng, mà chợt phải nó.

Hiện nay còn đương xét xem lỗi tại đâu.

HONGAY

Tàu đụng nhau. — Đêm 5 mars vừa rồi chiếc tàu *Thái-bình* của tôn sở Quảng-yên và chiếc tàu *Aigrette* của M. Brillat đậu ở bến Hongay ; ai ngờ biết đêm gió thổi thế nào, mà chiếc tàu *Aigrette* vào tàu *Thái-bình* một tiếng thật to, làm cho tàu *Thái-bình* thủng một chỗ, nước chảy vào khoang, tổn hại cũng khá khá.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Sách cấm. — Nghị định quan Khâm sứ cấm đem thâu nhập, truyền bá, phát mại, phân sẵn và tàng trữ trong địa hạt Trung-kỳ bộ tàng thư « Dân khí thơ-xã » tác giả là Lê-tấn-Quới tức Đông-Tu, xuất bản số kỳ hai tháng tháng tại tỉnh Cần-thơ (Nam-kỳ).

VINH

Pharmacie Commerciale et Sucre Vapeur

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hạng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

TOURANE

Một buổi cáng vắng xe tay. — Sáng ngày 4 Mars, biết bao nhiêu là người lấy làm ngạc nhiên sở dị, khắp ở tìm thấy một cái xe kéo nào vắng lai. Hôm ấy đã là chủ nhật lại là hồng phúc vại vẻ, mà đường xá vắng teo, không ai biết bởi đâu lại có sự phi thường như vậy.

Mãi đến gần trưa mới không thấy tác đến một vài cái xe tay kéo đi lẩng thẩng, mà trông trong mạo các bác phu xe hình như đã làm được một việc gì đầy ý lắm, ai gặp ai chẳng cũng ngẩng mặt tươi.

Sau hỏi ra mới biết là buổi sáng ngày sự đình công. Vì pháp luật xe kéo có rất có nhiều điều nghiêm ngặt quá, bọn họ không thể làm nổi cái nghề cực khổ lao lắc ấy được, thuê xe thì chủ tiệm cũng ngày càng tăng lên, mà hễ có kéo hai người và hoặc chở đồ đạc gì thì anh phu xe phải bị trọng phạt. Bởi đó ấy nên họ rủ nhau tạm bỏ nghề kéo xe ; nhưng sau đó mấy giờ đồng hồ thì họ lại trở về làm nghề như trước ; nghe đâu quan trấn đã rộng lòng dung thứ cho hay cả mấy điều cấm bọn họ thích cũng.

QUẢNG-NAM

Cây Miên-Bông lại hợp. — Đã gần một năm nay cây Miên-Bông không hợp, bởi thiếu thuế nên quan tỉnh phải bắt phải triệt đi. Cho ấy ở mặt bên đường cái, cảnh Bà-Nẵng 11 cây sở, vẫn là một cái cho đông cảm xem nay, nhưng mấy năm gần đây, nhân trong làng có mấy người điên ấu, hay bá-hiếp và gian giảo, làm cho các bạn hàng mất cả sự tin cậy, lần hồi họ bỏ đi hẳn cả ở các chợ khác, thành ra chợ ấy tự nhiên mà tế ngất đi, lại không lấy tiền vào đàn nộp thuế cho đã lộ nên phải triệt chợ Hây giờ, trong làng có mấy người hào phú cùng nhau lập một công-ty, làm đơn xin phép quan trấn cho lập chợ lại, và có đặt ra các điều-lệ, khoán ước mới, rất lợi cho bạn hàng.

Nay các việc đã hoàn toàn, công-ty kén mở một hội to trong ba ngày để chiêu tập các bạn hàng và mời hết cả làng lân cận đến dự cuộc. Mấy hôm ấy, ban ngày thì hát bội, đêm thì chung cổ, rước sư-tử ; mà các trò chơi vật, các sòng bài bạc, v. v. người các xứ đến xem đông lắm, nhất là hôm chủ nhật 4 Mars ; nghe nói các hàng quán bán những 7 son bò tái và 23 son heo quay.

Cứ như cảnh tổ chức cái-lương của công-ty này thì chợ ấy từ rày về sau sẽ trở nên thịnh vượng hơn trước.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả những tiền đổi chỗ ở, cần thì bản-quán không nhận những tiền trả bằng con-niêm cả.

« PHÒN HOA-MỘNG-TỈNH »

là một cuốn tiểu thuyết rất hay, Nói chuyện một người thiếu-niên mê chơi ở-lâu mới xuất bản giá mỗi cuốn là 0$30.

Cước gởi dầm bảo thêm 0$15,

Bán buôn và bán lẻ ai mua, thì viết thư và gởi mandat về cho :

M. Trần-văn-Huấn

7,358 61-63 Rue du Coton, Hanoi

"Các quan công nhận là tốt nhất"

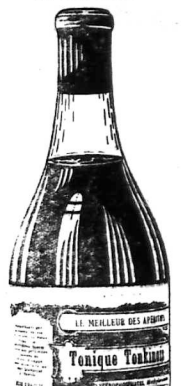

Có nhiều thứ rượu bổ trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà bào chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

Agences d'annonces en Europe

SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité

14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

Quí khách mua hàng của bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chung-thành với khách.
2° Bản hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỘI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mát khoan tiêng và tiện.
Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CHÂNES BẠT-HÀ.
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mà lắm.
Hãng cất ra từ năm 1 ông GET FRÈRES
ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

NET MẶT KHÓ COI

Có gì là ta coi thường hơn cái dính cái nhọt nữa không? Vậy mà nhọt sẽ làm khi làm cho ta mất cảm, mất vui. Vì làm sao? Mặt mày trông hơn mới ra người khỏe mạnh, ai thấy cũng phát nên, mặt mày đầy những chốc những mụn thì sẽ cũng sợ, vì người ta nghĩ rằng mình có bệnh gì kín.

Vậy mà chữa mụn, nhọt không khó gì chỉ bôi thuốc mỡ INOTYOL một vài lần là hết.

Cô đánh ca Lydia ở nhà hát Variétés tại thành Paris có nói rằng:

« Hồi được mấy tháng nay tôi lên mặt khắp mặt, đến nỗi mất ngày bao đổi, tôi không quản ra hết nữa. Tôi dùng hết các thứ thuốc mà không đỡ.

Sau tôi chỉ bôi thuốc INOTYOL có một ít hôm là khỏi hết. Qua là một thứ thuốc quý-hóa vô chừng, tôi thực hàm ơn nó, vì nếu thuốc nó ngài mà tôi được khỏi hàn. Tôi có mách thuốc INOTYOL cho người quen bà thì ai cũng phục là thuốc hay.»

Xem như thế thì đủ biết rằng thuốc INOTYOL thần hiệu vô song. Chữa các bệnh ngoài da như lở ngứa mụn nhọt sẩy đều khỏi hết.

Hỏi mua INOTYOL ở các hiệu thuốc

INOTYOL

Nhà Bán-đồ « TẮM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

« PHẢI BIẾT KÉN CHỌN »

Một nhà ngự ngôn Pháp kể chuyện rằng: có một con lừa gặp lúc vừa đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một sọt cỏ, nó không biết nên uống nước trước hay nên ăn cỏ trước, thành thử cứ lăng-tăng ngẩn-ngơ mãi, hóa ra chết cả đói lẫn khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngẩn-ngơ không biết kén chọn đâu nào, thành ra lụy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng bà sẽ nào là thuốc, thành thử nhiều khi người ta đáng phải thử thuốc chẳng những không công-hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngẩn ngơ gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, để bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUNE là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, công mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc có sang để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Để khi trong nhà có người chớm đau mắt, là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị đi.

0$50

Bán ở hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

Thuốc thụt INJECTION PEYRARD

thứ thuốc thụt nầy chế ra đã lâu ai cũng nhớn là linh nghiệm hơn các thứ khác.

Dễ chữa bệnh lậu, mới hay lâu đều khỏi cả.

Trong 232 người Arap thì 231 khỏi hẳn y như thuốc phóc lá của các hương-ở Alger.

Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

ỐC KÉM HUYẾT SINH RA KÉM NGỦ, LO NGHĨ

AI LÀ NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI-DƯƠNG KIỆT-LỰC

Ai là người trí não suy đồi? Sao tại chịu cho sức một ngày một suy, một ngày mỏi kém ngủ, kém, trí kỳ-ức, kém nghị lực đi, đến nỗi thành ra một người vô dụng?

ELIXIR ZIDAL

là thuốc bổ đáo mỹ tiu, làm cho ốc suy đồi hoàn lại như cũ, làm cho tinh thần phấn khởi, sức lực dồi dào, thực làm cho người ốm tái-sinh lại.

Nhà chế-tạo:
Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Ai mà làm lụng mệt nhọc thái quá, cổ đông nặng nề, buồn rầu nghĩ ngợi thì thường hay mắc phải bệnh thương gân, khi đã bị bệnh thì đêm không ngủ được, chẳng còn gì nguy-hiểm cho bằng là không ngủ được, mà nhất là ở các xứ nóng thì lại cần phải nghỉ ngơi. Nếu không thì mỗi buổi sáng dậy thấy trong mình mệt nhọc, không làm gì được.

Nauriase

Thuốc Neurinase là của một viên học-sinh cũ ở viện Pasteur thành Ba-lê tìm ra. Thuốc nầy làm cho gân cốt bình yên và ngủ được êm đềm, lại thêm bổ bổ.

Người già kẻ trẻ uống đều được cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

MAUX D'ESTOMAC

Crampes, tiraillements, pesanteurs, digestions difficiles, tous ces malaises douloureux disparaissent en quelques jours, grâce au régime du

PHOSCAO

Le plus exquis des déjeuners.
Le plus puissant des reconstituants.

Le régime du Phoscao est conseillé par les médecins aux anémies, aux convalescents, aux vieillards et à ceux qui souffrent de l'estomac ou qui digèrent difficilement.

ENVOI GRATUIT D'UN ECHANTILLON

BÁN TẠI: G. M. R. HANOI

MỖI HỘP:
Bột trẻ con . . . . . 6 fr. 25
Hạng có đường . . . . . 6 fr. 25
Hạng không có đường . . . 8 fr. 25

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường có là mấu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền Rue Paul Bert số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN DÙNG ĐỂ MÀ NHỚ:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm vô dân bà ở cữ* . . . . . *Mỗi litre:* 2$ 60

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai:* 1, 25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai:* 1, 25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai:* 1, 50

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . . *Một chai:* 0, 80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ bịnh các chứng:
Nhứt xương cốt, bình hay mắc dái, đau mình nhứt gân, dái lọn cọn có cát, đau lác-léo.

CÁC VỊ SẠNG HIỆU VICHY ETAT

SEL VICHY-ETAT — Điểm vị ấy đã trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba viên Khi ăn rồi thì dễ tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẮM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

Trong các thứ rượu Cassis

thì

RƯỢU CASSIS FOURNIER

DEMARS

là

NGON NHỨT

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bắn-thủy, Thái bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: 2$10

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Ngày Tháng mới Thôi

Còn 15 ngày nữa thì hết năm.

Bản hiệu bán Đại Giảm giá để hiến các qui khách đã có lòng chiếu cố cho Bản-hiệu trong 20 năm nay.

Feutre các ông, các cậu đủ các mũi. Perels Basquée,
Paraplues các ông, các bà, các cậu và các cô.
Khăn xếp sẵn bằng lượt tây, lượt ta và nhiều lắm.
Áo imperméable « Kosmes » thực bền Tây gửi sang.
Giầy guốc kinh, giép dừa, vân vân.

Mới về mũ « Mossant » rất đẹp!
Mua hàng có lịch biếu

HAI-CHINH
Chapellerie, 74, 76, Rue Pont en Bois, Hanoi

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs 72.000.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NOÀN ĐẾN NGÀY 31 DECEMBRE 1927: » 85.500.000

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam;
Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Công-việc bản ngân-hàng kể như sau này:

In các thứ giấy bạc.

Mua bán các trái-phiếu ngân-phiếu, các giấy nhận tiền đi đường, gởi tiền đi bằng điện-báo hay bằng thơ-từ cho các nơi có chi điểm nay là các viên quản-lý của ngân-hàng ở những thị trường to tại khắp thế giới.

Gởi tiền đi khắp các nơi ở Đông dương.

Mở các quĩ cho vay tiền và gởi tiền, bất cứ thứ nào, hoặc có hạn định, hoặc không hạn tùy theo ý muốn của qui-khách. (Lãi suất bản đăng kê ở việc sau).

Cho vay tiền trước về các trái-phiếu chính-mông, hàng hóa, đồ vàng đồ bạc.

Nhận mua bán những trái-phiếu khắp các thị-trường, nhận bồi tiền giấy những lợi-tức, cũng nợ ở khắp các thị trường, và nhận giữ hộ những trái phiếu.

Nhận trả tiền trước những trái-phiếu khắp mọi nơi, và nhận đổi hộ các tiền tài về việc buôn khắp Toàn-cầu.

Đổi chác các thứ tiền bạc hoặc trả ngay hay trả dần. Mua và bán các thứ tiền ngoại-quốc.

Giao-dịch các công việc thuộc về ngân-hàng ở Đại-pháp, Viễn-đông và các ngoại-quốc. Tại Hanoi và Haiphong có cho thuê tủ bạc.

Điện-Lưu-Tín-Điện: INDOCHINE

GIẤY NÓI: Hanoi 58 et 561. Haïphong 26 et 219. Namdinh 90. Vinh 45.

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Carthé Kingertion

Imprimerie « Trung-Bắc-Tân-Văn »